

BUDAPESTI CZÉGEK.

FÖLDVÁRY IMRE

férfidivat- és fehérnemű-raktára.
BUDAPEST,
IV., Koronahérczeg-utca 11. sz., a főposta mellett és VIII., Kerepesi-út 9., a Pannónia mellett.
Telefon. Arjegyzék bérmentve.
Speciális készítője jó szabású férfi ingeknek.

Franklin-Társulatnál megjelent.

POCSAJYÉK.

Regény.
Írta
Fröhlichné Mórész Paula.
Ara fűve 1 frt 50 kr.

Levélbélyeg-kereskedés

PRÜCKLER J. C.

Budapest, IV., Régi posta-u. 5.

Alapított 1876

Veszek! Eladok! Cserélek!

VARADY MÁRTON

IV. kerület, Múzeum-körút 35. szám.

Szerez és elhelyez egy helyben mint vidékre:

szakkész, szobaleány, mindenféle lányok, dada, vasalónők, továbbá gazdaszónők, kocsisnők, társalgónők, árusnők, szepességi német lányok, bonnókat, gyermekkeresztőket, urasági inas, portás, irodaszolgá, lovas, kocsis, kertész és szakácsokat stb., stb.

LATZKOVITS A.

BUDAPEST,

IV. kerület, Váci-utca 22. szám.

Ca. és kir. szabadalmazott fehérnemű-gyáros

ajánlja ari divat- és fehérnemű-ujdonságait.

A Magyar Asphalt

részvény-társaság

Budapest, Andrássy-út 30

elvállalja jótállás mellett

legelőcsobban

asphalt-burkolatok

feltöltését és

nedves lakások,

pinceszék, stb. gyökeros

szárasztótelét.

Telefon.

32. SZÁM. 1896.

BUDAPEST, AUGUSZTUS 9.

43. ÉVFOLYAM.

Előfizetés feltételek: VASÁRNAPI UJSÁG és egész évre 12 frt POLITIKAI UJDONSÁGOK együtt félre — 6.

Csupán a VASÁRNAPI UJSÁG egész évre 8 frt félre — 4.

Csupán a POLITIKAI UJDONSÁGOK egész évre 5.— félre — 2.50

Külföldi előfizetésekre a postallag meghatározott viteldij is eszámolandó.

AZ EZREDÉVI KIÁLLÍTÁS KAPUI.

A NYÁRI MUNKÁK JÁVÁBAN folyván, a hivatalok és iskolák pedig szünetelvé, kissé megcsappant ugyan az ezredévi kiállítás tömegesebb látogatása: mindazáltal folyton élénk a közönség érdeklődése, mely ha gyéribb számmal is, de egyre jön-megy az ország minden vidékéről, s a leglányháb napokon is kétszer-háromszor annyi nép fordul meg a kiállítás csarnokaiban, mint 1885-ben ugyanezen időszakban. S ennek nem csupán a jelen nagy fontosságú esztendő által keltett közlekedés a magyarázata, hanem magának a kiállításnak a

fényes sikerülte is, mely minden körülmények közt nagy vonzó erővel edesgetné a fővárosba a látogatókat.

Lapunk már eddig is hosszú sorozatát közzölte a kiállítás szebb építményeit ismertető képeknek. Mai számunk a két fő kaput mutatja be, mint olyan alkotásokat, amelyek magukban véve is megérdemlik a figyelmes meglekintést.

A kiállításnak legtöbb építménye, így a kapuk is pályázatok útján keletkeztek, a mely pályázatokon jelesebb hazai építészünk keltek egymással versenyre.

A pályázatokat a kiállítás igazgatósága hirdette, fölhasználván a magyar mérnök- és épí-

tész-egyesület közreműködését is, hogy a pályázók tervek megbíralása és megválasztása annál nagyobb szakértelemmel történhessenek.

Az 1895. év márczius 18-ára hirdetett pályázatnak nagyon szép eredménye volt a beadott műveknek nemcsak számát, hanem minőségét illetően is, a mennyiben az I-ső számú — Andrássy-úti — főkapura 17 pályázótól 18 számbavehető és művészi leleménnyel kidolgozott terv, a II-ik számú — a Városliget körtere előtti — főkapura 8 pályázótól 9 érdekes és jó izlésre valló terv érkezett.

Mig az Andrássy-úti főkapu kiképzésénél monumentális jelleg kivántatott, addig a korzó elé

A világ legnagyobb esataképe. Koscziuskó győzelme

Raczlawiczánál.

STYKA és KOSSÁK lengyel festő-művészek óriási körképe

a városligetben Aréna-út. Reggel 8 órától nyitva.

Este villamos világítás. Villamos vasút végállomása.

Belépti díj 1 korona.

ŐS BUDAVÁRA

a főváros legelőkelőbb látványos mulatóhelye

(a kiállítással kapcsolatban)

május 1-én megnyitott. — Nyitva délelőtt 10 órától reggelig.

Bérletjegyek az évadra 6 frt.

Kaphatók: Ős Budavárában (állatkert). Előjegyezhető: «Millennium» utazási és ellátási vállalatnál (Gizella-tér 4.), valamint a Telefon-Hírmondó városi irodájában (Andrássy-út 30.).

VALDNER DEZSŐ

órák és aranyműves,

Budapest, Nefejeits-utca 15. sz.

Ajánlja

kitünően szabályozott óráit

vasuti szolgálatra

a legújabb Lonsiner-Remontoir

és több szerkezetekben,

a legjutányosabb árákon részletfizetésre.

Dus választéku raktár

aranyműves készítményekkel,

melyek a legújabb minta szerint gyárilag készülnek.

Postai megrendelések 10 forintnál felül ingyen és 3 nap alatt visszavétnak.

BUDAPEST,

Gyár

Külső Váci-ut 1549.

Városi iroda

Erzsébet-tér 10. sz.

ROESSEMANN és KÜHNEMANN

GÉPGYÁRA.

Különlegességeit képezik:

I. Koppel Artur-féle keskenyvágányú vasutak, mezőgazdasági, erdészeti, bányászati, ipari, építkezési és egyéb czélokra, kézi, ló-, gőz- és villamos üzemre.

A kiállítási köruton közlekedő villamos vasut a czég gyártmányára, a villamos berendezés Ganz és társa czégé.

II. Sodronykötél-, függő- és sikló-pályák

saját szabad rendszerünk szerint.

Képes árjegyzékek és költségvetések ingyen szolgáltatnak.

A természetes savanyúvizek között a

Krondorfi
alkalikus SAVANYÚKÚT
elsőrangú kitünőségek
egybevágó vegyelemzése alapján milyenségileg
az első helyet foglalja el.

Magyarországi főraktár:

V. Széchenyi-utca 3. — Telefon 1108 sz.

Mindenütt kapható - 1/2 kiló 25kr.

MATTONI-FÉLE
GISSHÜBLER
legtisztább égyenyve
SAVANYÚKÚT

Sok pénzt megtakaríthat!

Van szrencsem a nagyérdemű közönségnek tudomására hozni, hogy a legfinomabb angol gyapjuszőrből készített, egy teljes férfi-öltönyt, a legújabb divat szerinti és a legelőkelőbb árákon, remek szabásban.

Egy férfi-öltöny	14 frt — kr.
Egy fiú-öltöny	5 frt — kr.
Egy nadrág	2 frt 50 kr.
Egy gyermek-öltöny	2 frt — kr.
Egy felöltő	14 frt — kr.
Egy télikabát	15 frt — kr.

és feljebb.

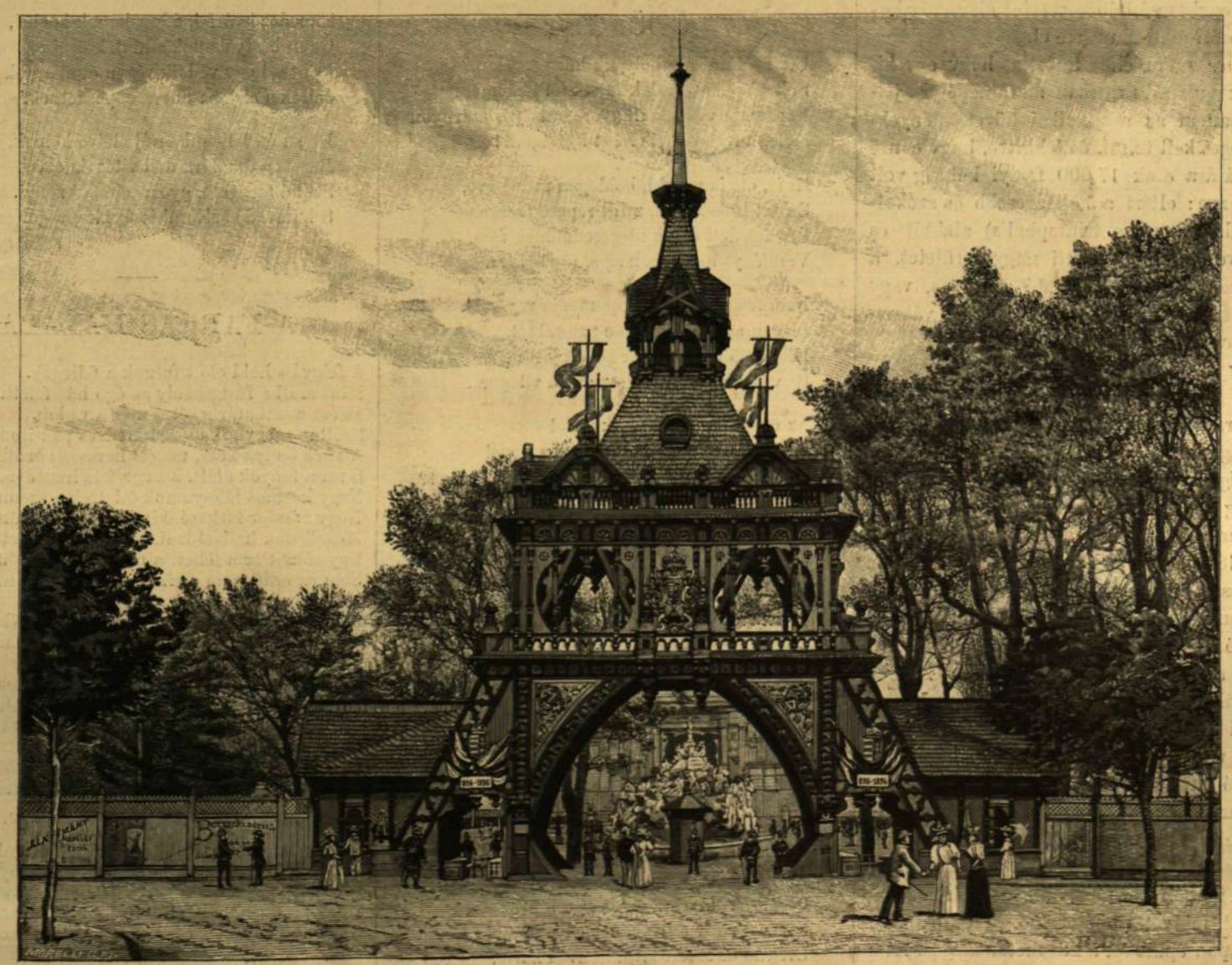
Javítás és tisztítás elfogadtatik.

Főtelevésem oda fog irányulni, hogy pontos kiszolgálással a nagyérdemű közönség b. bizalmát kiérdemeljem. — Kiváló tisztelettel

FARKAS DÁNIEL, BUDAPEST,

szővetség-u. 5/7.

A SZÉPSÉG ÁPOLÁSÁHOZ.
Eddig el nem ért HATÁS.
KIELHAUSER H.
folyékony
Glycerin-Crème
ártalmatlan anyagokból készült sikerült vegyületek, mely nemesek a bőrt finomítja, hanem tényleg az ifju üdéséget eleveníti és azt állandóan fenntartja. Legjobb övszer levegő, szél és nap-ütés ellen-eltávolít napfoltot, szeplőt, májfoltot és minden más bőrtisztatlanságot.
Glycerin-Crème-Szappan
kiváló enyhe, bársónyszerű bőrt idéz elő. A Glycerin-Crème használatánál ajánlható a
Párisi Hőlgypuder
a legártalmatlanabb puder, a bőrt szép fehér színre váltogatja és azt simán és szárazon tartja.
Hamisított párisi hőlgypudertől és Glycerin-Crémétől óvakodjanak; csak az a valódi, melyen a címkeken, valamint a leírásokon a mellékelt védjegy van.
Raktár minden gyógyszerárban és illatszer-üzletben.
Magyarországi főraktár: TÖRÖK JÓZSEF
gyógyszertára Budapest, Király-utca 12.

AZ EZREDÉVI KIÁLLÍTÁSBÓL: A KIRÁLY-ÚTIZAI FŐKAPU.

Morelli Gusztáv tanár fametsző.

AZ EZREDEVI KIÁLLÍTÁS BŐL: — AZ ANDRÁSSY-ÚTI FŐKAPU.

Morelli Gusztáv tanár festésze.

tervezendő kapu a faépítézet formáiban volt tervezendő.

Az I-ső számú főkapu tervei közül az első díjat, vagyis a kivitelre való megbízást a bíráló bizottság egyhangú ítélete szerint Frommer Lajos budapesti építész nyerte el.

Frommer szem előtt tartotta, hogy egy kiállítás főkapujánál nemcsak az ünnepélyes jellegnek, hanem az esztétikai követelményeknek is eleget kell tenni, és tekintve, hogy a mű megalkotására csak 17,000 frnyi költség volt engedélyezve: eltért a költségesebb és szokottabb diadalív (Arcus triumphalis) alaktól és számba véve a kapu előtti nagy területet, a sokkal szebb képpé alakítható szárnyas, vagy úgynevezett pylon kapuzat szerkesztését választotta tervezeténél.

Az így készült kapuzat nagyon tetszetős, könnyed francia renaissance modorú építmény; arányai sikerültek, egyöntetűek és az egész mégis monumentális jellegű, mely bár csak ideiglenesnek készült, a köépítkezésnek csalódásig híven sikerült utánzata.

A kapuzat 60 méter hosszú és míg a középső pilonok 18.5 méter, addig a sarok pilonok 10.5 m. magasak. Az összes építkezési munkálatokat Neuschloss Odön és Marcel budapesti vállalkozó cég hajtotta végre.

A II. számú főkapura beérkezett kilencz terv közül az első díjat Kolbenhayer Viktor budapesti építész nyerte el és a kiállítás igazgatója úgy a tervek elkészítésével, mint a végrehajtott munkálatok vezetésével is őt bízta meg. A tervező építész ritka leleményességgel szerkesztette meg a kapu tervét, és a disztinguált építészeti eszközöknek ügyes felhasználásával igazán kitünően állította elő a pompás kaput, mely 25 méter hosszú és 5 méter széles alapon épült föl s 28.5 méter magas. Ez a faépítmény egyik kiváló tárgya az ezredevi ki-

állításnak. E kapu építési munkálatait Greger sen L. és fia budapesti cég hajtotta végre. Az építmény 7500 forintba került.

ÖDÖNGÉS.

Utczáról utczára bolygok hűs reggelen,
Sok szép édes emlék rajzik föl lelkemen,
Képzetem visszazáll gyors, aranyos szárnyon
Meleg tavaszodba, eltűnt ifjúságom!

Itt is, ott is megáll, boldogan merengve,
S újra tova nyílik, mint repeső fecske.
Rég feledett dalok megcsendülnek újra,
Verőfényt hintve a ködös, rögös útra.

Nem friss palotának pompája varázsol,
Idegen a lelkem búsza palotáktól.
Félre eső utcák szűk közeit járom,
Itt vagyok én otthon, ez az én világom.

Az öreg iskola ablakszemeivel
Bámul a semmibe, hallgatagon figyel.
Én vagyok! nem ismerem? elfeledtél volna!
Rózsaszínű álmok boldog álmodója.

Boldog álmodója valamikor régen,
Zsenge ifjúságnak arany-idejében,
Akkor volt, akkor volt! többé soh' se tér meg,
Elfagytak virági bimbózó reménynek.

Itt a mohos templom; orgona bugása
Kihallszik belőle; megrezzenek rája.
Mintha nem is, nem is az orgona hína,
Mintha csak elveszett fájó lelkem sírna.

Szembe van a paplak, kerítve palánkkal,
Lécező közein most nem nézhetni által,
Mint akkor, bámulva ingó lombú fára,
Ingó lombú fáma porondos aljára.

Olyan áhitattal néztünk oda lopva;
Szárnyas hír esodákat regélve susogta
Ott van eltemetve ifjú honvéd karja,
Leszakasztá véres csaták zivatarja.

Amott a szögletben feketéllő bástya,
Vijjogó véresékeknek, baglyoknak tanyája.
Mégis minden köve fényes dicsőséget
Ragyogtat lelkünkbe; fénye, lángja éget,

Tünetező várfal, ódon kapuk közbe',
Ódon bástyakapuk eltűntek örökre,
Mint a hogy védők régen elpihentek
Jeltelen sírjába durva enyészetnek.

De az én lelkemben új életre kelnek,
Berobog dandára deli vitézeknek,
Szól a tárogató, győzedelmök' zengi,
S hamvadó szívem' is új lángra gerjeszti.

Versényi György.

A FARKAS HALÁLA.*

A felgyült hold előtt futnak a fellegek.
Mint száll a füstgomoly az égő ház felett.
Egész a láthatárig sötét már a vadon,
Szóltan megyünk előre a nedves pázsiton,
A sűrű hanga közt, magas haraszt bozótba':
S im a fenyők alatt, a hegy felé húzódva,
Nagy körmös lábnyomok ötlöttek a szemünkbe,
Négy vándor farkasé, kit mink kerítettünk be.
Megálltunk hallgatónai, lélekzetet se' vettünk,
Egy sóhajt sem lehelte a néma táj köröttünk,
Sem az erdő, sem a sík. Csupán fönt a magas
Égbolton jajgatott a gyászos szélkakas,
Mert fönt nyargalt a szél a fellegek sorába',
S csak egyes tornyokat érintette néha lába.
A tölgyfák odalent, sziklákra leborulva,
Mintha könyökre dőlve mind szűnnyadoztak volna.
Még semmi sem neszelt, midőn, fejt lehajtvá,
A legvénebb vadász, ki ment elől kutatva,
Leheverve találta egy helyt a homokot.
Ez agg, ki ilyesekben tévedni nem szokott,
Mégmagyarázta súgva, hogy itt ez új jelek
Farkasok nyomai, még helyök is meleg,
Két farkas, két kölyökkel, csak most vonult el innét.
Mi rögtön kézbe vettük jó vadász késeinket,
Elrejtők feyverünk', ne csillagossa fényét,
S mentünk, széthajtogatva az ágak szövevényét.
Hárman megálltak, én, mit látnak ők, kerestem
S előmbé villogott egyszerre két tüzes szem.

* A 'Budapesti Szemle'-ből.

I. FERENCZ JÓZSEF ARCZKÉPE. Benczúr Gyulától.

GRÓF ANDRÁSSY GYULA DOMBORMŰVÉ KÉVE. Zala Györgytől.

A MŰCSARNOK EZREDEVI KIÁLLÍTÁSABÓL.

Az hanga közt a hold világa áthatott,
Táncolni láttam ott négy karcsú állatot.
A vídám agarak játékba így merülnek,
A gazdának, ha megtér, csaholva úgy örülnek.
Hasonló természetök, a tánc is ép olyan,
De e farkas-fűk játéka hangtalan.
Tudják jól, hogy csupán néhány lépésnyire
Lappang ős-ellenük, a falvak embere.
Az apa most felállt. Odább fatőre dőlve.
Feküdt nősténye még. — miként márvány-előde,
Kit Róma népe tisztelt, emlíni nőttenek
Romulus és Remus, pogány félistenek. —
A hím jött és leült, nagyon nyújtózva hátra,
Horgas nagy körmeit a mély homokba mártva.
Még fogva sem, de már halálra volt ítélve,
Elállva útja mind, innen ki nem jut élve.
De ő csak ült merőn; égő szája kapta
A legbátrabb kutyát s lihegre fojtogatta.
És nem látotta szét aczél állkapcsait.
Habár lövéseink átvették izmaikat
És éles késeink lágyékát összejárták,
Fogók gyanánt kövér beleit szétkuszálták.
Nem addig! míg az eb megdöglött és kinyúlt,
Akkor ledobta végre s az lábához gurult.
Azt ölte meg előbb, aztán reánk tekintett,
Vigyázatul mi még benn' hagytuk késeinket,
Mikkel vérét kiontva, a pázsithoz szögeztük.
S rá fogva feyverünk, egész körülövezetük.
Reánk tekintte még, a végső pillanatba',
A szája patakzó forró vért nyalogatva,
S azzal nem is törődve, hogy végvesztébe dől,
Két nagy szeme elállott s kimúlt egy jaj nekül.

II.

Lehajtam homlokom töltetlen feyveremre,
Eszmék kiontotak és bizony nem fért szívemre,
Hogy üldözöm a nőt s fiait, a kiken
Látszott, apjokra várnak; s én bizonynyal hiszem,
Ha nincs e két kölyök, a szép özevgy buvában
Nem hagyja veszni őt boszútaniul, magában.
De hivatása most ezeket menteni,
Szoktatni küzdelemhez, éhséghez, s inteni:
Kerüljék a faluk határát, móddal-okkal.
Hol összeállt az ember a szolgálattal
S rájuk vadásznak együtt, pusztítják, üldözik
Az erdők és a sziklák első, ős urait.

III.

Oh jaj, gondoltam ott, — az 'ember' né hiába,
Nagy név, de szegényünk, gyarlók vagyunk reája.
Az élettől megválni hogyan kell, ha van ok,
Ti tudjátok csak azt, magasztos állatok!
Látván, hogy élik át s mi módon végezék:
Nagy csak a hallgatás; a többi gyöngeség.
— En megértettelek, bujdosó, néma vad,
Végös tekinteted szívem mélyén maradt.

Azt mondád: 'Ha tudod, növeld föl lelkedet,
Míg oly erős leend és oly emelkedett,
Hogy eljut e fokig s megáll azon szilárdan,
Hol én erdőszülőit kezdettől fogva álltam.
Sohaj, sirás, könyörgés mind gyáva bát mutat,
Folytasd erélyvel hosszú, nehéz napszámodat,
A sorskiszabta úton türelmesen vonulj,
S végül, miként én, szenvedj és halj meg szótlanul.'

De Vigny Alfréd után, francziából

Zempléni Árpád.

«MEGSZELELTE EGY ASSZONY A TOLLAT.»

— Rajz a régi alföldi népeletről. —

Irtta Szabó Mihály.

VI. (Folytatás.)

Gyalog is csak egy órányira volt a Dengelegi Sándor tanyája a falutól, még sem érkezett ez oda akkor nap, de még másnap jökor reggel sem. Kivetették már akkorra cselédei a reggeli ágyást, s a szemet tisztították a garmadához.

A mint ment, megdélgt nagy gondolkozással, úgy tetszett neki, mintha ezt kiáltották volna a tanyája felől: «Magszelelte otthon egy asszony a tollat». Mindig erősebben csengett a fülebe, s mintha egyenesen a tanyája felől jött volna a hang. Oldalra csavarodott hát, egyenesen a «Daruháti csárda» felé, s be is köszönt abba, pedig legénykora óta sohse fordult ott meg, akkor is csak kétszer, részesfogadásakor tért be oda apjával egy kis áldomásra.

A nagy dolog-időben egészen üres volt az ivószoba. A csaplárosné is az udvarról szaladt be a vendég érkezésekor, a hol a mosott búzákat karélta volt. Ennek is azt mondta Sándor gazda:

— Tegyen elébem egy itze bort, csaplárosné, s lásson bátran munkájához. Elhüvösölök itt naplement tájig, ebben a nagy forróságban.

A csaplárosné az asztalra tette a bort, s kiment. Látta, hogy nincs beszélgető kedve vendégének s talán tudta is, hogy miért nincs.

Dengelegi Sándor lassan-lassan iszogatótt. Enyhülésére szolgált, hogy egyedül lehet, sohajtozhatott, törölgethette könnyező szemét,

nem hallotta, nem látta senki. Egészen lement már a nap, mikor ültéből felkelt, s indulni akart, de éppen akkor érkezett ki a faluból a banda, s azt mondta a primás:

— Ugyan ne szokjék meg előlünk, gazduram. Úgy se hegedültem kigyelmednek legénykora óta, még akkor se sokszor, s csak lakodalomban. A szegény cigánynak is csak meg két élni, pedig se kapálni, se kaszálni nem tud. Nem is teremtette azt arra az Isten, hanem arra, hogy hegedülje le a bút a bánatos szívről.

— No, maradok hát. Húzzátok! Vig nótaba kezdett a cigány. Rákiáltott Dengelegi:

— Hagyjátok el. Nem olyan kell.

Szomorút kezdtek hát.

— Bort ide, csaplárosné!

A csaplárosné, ki a cigányok után bejött, az asztalra tett egy üveg bort, poharat is tett mellé, pedig nem volt már arra szükség. Sándor gazda az asztalra könyökölve hallgatta a nótat, néha-néha felsóhajtott, s minden sóhajásra egyet ivott az üvegből.

Csudálatos, hogy mindegyre sűrűbb lett a sóhajítás, nem tudta azt a bor ellocsolni.

— Bort még! — parancsolta — Ot üveget ide! — Gyere, Ferke, gyantázzatok!

Jót húztak a cigányok az üvegekből, aztán rárantották a tust.

Ittak még egy nagyot, szomorúba kezdtek.

— Elég volt. Igyatok! — mondta Sándor gazda, — most már én danolok. Ide hallgassatok. Ezt kell megtanulni!

Rákezdte:

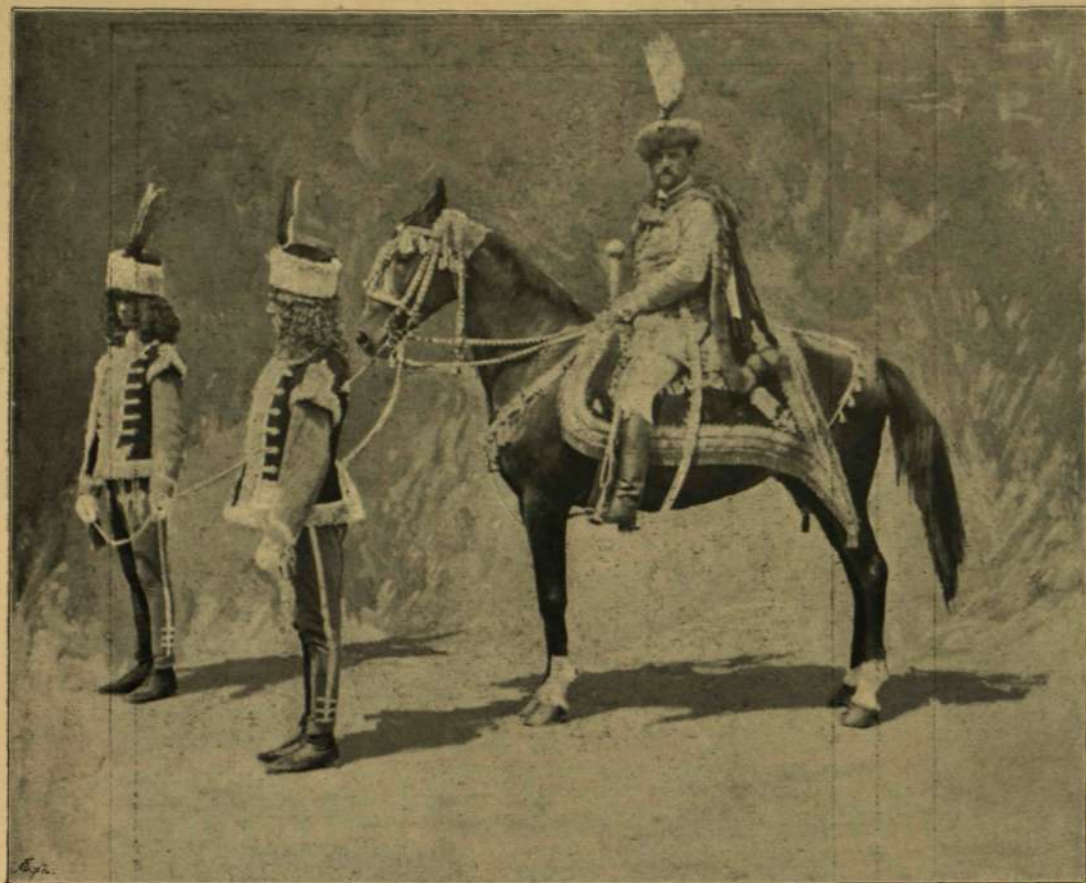
Gyékényesen nekem van a
Legszebb feleségem.

Fáj a lelkem, hogy megesett
Szegényen a szegényen.

En arra, hogy vagyonom fogy,
Még oda se nézek.

Bizonyos, hogy holtomignál
Tovább úgy sem élek.

Ej haj! iszom, mindig iszom
Míg pénz lesz zsebemben;

A JUNIUS 8-IKI DÍSZMENETBŐL: BÁRÓ GERLICY FERENCZ.

Koller utódi fényképe.

Ha kifogy is, csak úgy iszom,
Kontóra, hitelben.
Allja a jó szeszzi föld,
S kőkéményes* házam.
Huzzad cigány! míg abba tart
Nem húzod hiában.
Beesap az addig, a mikor
Majd nekem sírt ásnak,
Akkor aztán Ferke komám!
Hegedűltök másnak.

Míg Sándor gazda danolt, Puka Ferke csupa fül volt, még a száját is eltátotta, hogy jobban a fülebe hatoljon a hang, bal keze újjával szorongatta a húrokat, a vonót meg jártatta a húr felett, de vigyázott, hogy hozzá ne érjen. Az öreg czimbalmos is kipkedte-kapkodta, rázogatta a czimbalom felett a két verőpálcát. A kontrás meg a bögös is fülelt, amannak csak a szeme mozgott, ennek olykor-olykor a jobb karja is megrándult.

A nóta végével megszólalt Puka Ferke:
— Benne van mán a hegedűmbe ez is. Áj de nekem való nóta! Vig is, szomorú is. Stimolj! Vigyázz! Jól van. Kezdjük! — vezényelte társait.

Húzták aztán olyan keservesen, hogy Sándor gazdának a könnye is csorgott. Ki is vett egy bankót a piros bugyillárisból.

Neszték! Nem apró pénz. Hanem azt megmondom: hogy a míg én élek, ezt a nótát soha se húzzátok másnak, csak egyedül nekem. Most már kezdjétek mást!

Addig muzsikáltak, addig iszogatták a cigányok a Sándor gazda borát, hogy hajnalodni kezdett.

— Szundítsunk egy kicsit harmat száradtára! Ha kialuszzátok magatokat, a nótámmal ébresszettek fel!

Ezzel az asztalra borult Dengelegi, a cigányok meg a földön nyúltak végig.

Egészen felszáradt már akkor a harmat, mikor a cigányok ébredezni kezdtek.

VII.

Az egész nyári munka idején több időt töltött Dengelegi Sándor a daruházi csárdában, mint a

* A század elején téglából rakott kémény, melyet kőkéménynek neveztek, csak a módosabb gazdák házában volt; többnyire fa- vagy nádkémények voltak.

tanyáján; a cigányok is állandóan ide vették magokat, mondhatni, csak vendégképen rándultak be a faluba. Mikor meg a tanyáról haza került a faluba Dengelegi, a «Bika» korcsmának lett mindennapos vendége. Hiába kérte a felesége:

— Ugyan édes uram! ide a házunkhoz hozassa kend a bort, itthon iszogasson. Cséppet se sajnálom én kendtől csillagom, a mit kend megiszik. Nem fogynánk azzal el. De az a sok cigány, s a sok potomleső, a kit itatgat kend, a borból, a pénzből jaj de sokat elnyel. Higye el csillagom, hogy így tönkre megyünk.

— Tudom én azt, Sári! De lásd, a cigánynyal ver minket az Isten.

— Oh, hogy pusztulna el a földről a

A JUNIUS 8-IKI DÍSZMENETBŐL: GRÓF CSÁRY ZÉNÓ KUMÁNIA ZÁSLAJÁVAL.

Koller utódi fényképe.

magva, annak a hízogó, varázsló, átkozott füstös képi fájnak!

— Ne haragudj, Sári! Én se haragudtam. Jobb lesz, ha megcsókolsz.

— Meg én, ezerszer is, nem is haragszom én, ha elpusztulunk is. Kendet sajnálom én csak, csillagomadta! Tudom, hogy a búját öblögetné kend le. Tudom, hogy én vagyok az oka mindennek. De bolond is vótam! Jaj de bolond vótam! De semmivé tettem az én jó uramat, kit jobban szeretek mint önnön magamat.

Megölelte Dengelegi a feleségét.

— Tudom én, hogy szeretsz, nem is kételkedtem egy pillanattig se. De hát átok van én rajtam! Mennem kell már megint.

Megcsókolta a feleségét, szemére vágta a kalapját, s ment egyenesen a «Bika»-ba.

Kerekes Sári kis idő múlva utána ment, s rimázkodott neki.

— Gyűjön haza, lelkem! Az Istenre kérem, csillagom! galambom! Ugyan ne vesse meg, lelkem, a kérésem!

— Dehogy vetem, Sári! Soh'se vetettem meg. Mindjárt megyek. Hanem húzd el elébb Ferke a nótámat, azután a talpam alá is húzz másikat! Hadd tánczolok egyet a feleségemmel... Más nekem úgy sem kell.

— Ugyan mit gondol kend? Mit is mondanának, — szabadkozott az asszony. — A mi falunkban asszony, lány soha se tánczol kocsmában.

— Nem! mert be se teszi kocsmába a lábát. Ha be mertél jönni, tánczolhatsz is bátran.

— Az uramér jöttem, a lelkem uramér!

— Hát azzal is tánczolsz. Nincsen abba szégyen.

Míg az ő nótáját húzták a cigányok, dallal kísérte azt Dengelegi, a felesége meg nagyokat sóhajtott s a könnye megeredt.

A mint a nóták vége lett, átkarolta Dengelegi a feleségét, lecsókolta szeméről a könnyeit.

— Tedd meg a kedvem, Sári! — mondá — Te meg Ferke, kezd el!

A kocsmárosék meg a cigányok — vendég akkor nem volt — nem győzték csudálni, milyen gyönyörű pár, s milyen szépen tánczol.

Mert soha se szállott ám a bor Sándor gazdának az inába, a fejébe is csak annyira, hogy el-elaltatta kis időre a bűt. Csak azzal pusztított, hogy boldogot-boldogtalant itatott, s szórta pénztét a cigányoknak.

— Menjünk mán, csillagom! kérte az asszony a férjét.

— Mindjárt kis galambom! Csak egyet danolok. Olyan nótát, a mit még senki se hallott. Épen most szakad fel lelkem fenekéről.

Elkezdett danolni.

Megbúsítál engem
Kedves feleségem!
Mégis csak te benned
Van gyönyörűségem.

Nem tehetsz te arról
A mi rajtad esett;
De én se tehettek,
Arról a mit teszek.

En rólam, te rólad
Akárki mit beszél:
Há marad az urad
Hozzád, a meddig él.

Oda szaladt Dengeleginé az urához, csókolta az arcát, csókolta a száját, csókolta a kezét. Úgy csurgott a könnye, mint a záporosó, Dengeleginek is megeredt a könnye.

A kocsmárosné oda sügta az urának:

A VÁROSLIGETBŐL. Hány Gyulától.

A BUDAPESTI IGAZSÁGÜGYI PALOTA. Hauszmann Alajostól.

— Én Istenem, de kár ezért az egy pár szép eselédért! Oh mért is jár úgy el a csúfolódók szája!

— Nem az a baj anyjuk, — mondta a kocsmáros, — nem igen mer, de nem is akar arról az esetről beszélni senki. Nem ment annak a hire ki a gyékényesi határból, minden ember örzi a faluja becsületét. De meg egyikőjük se volt soha kárára senkinek, nem csúfolja azokat, inkább sajnálja az egész falu. Az a baj, hogy a büszkeségén nem bír erőt venni ez a különben ártatlan, derék ember.

A Puka Ferke hegedűjébe bele vette magát ez a másik nóta is. Sok szép ezüst huszast ki is esalt még az azután, a Sándor gazda zsebéből.

Haza ment Dengelegi Sándor a feleségével, két nap, két éjszaka ki se tette a kapuján a lábát, de harmadik nap már a Dübögőben húzta neki Puka Ferke. (Vége köv.)

A MŰCSARNOK EZREDÉVI KIÁLLÍTÁSÁBÓL.

III.

A magyar képzőművészeti társulat ezredévi műtárlatából ezúttal újból bemutatunk öt képet.

Az arcképfestészet jeles mesterének aligha

volt kitünőbb alkotása, mint Ő felsége a király arcképe, a mely Pestmegye díszterme számára készült s a királyt a Szent-István-rend díszöltözében ábrázolja. Benczúr Gyula élettelen színezése, kitűnő rajza egyesülnek e képen és a szín gazdagsága bámulatos összhangban van az arckifejezés nemes egyszerűségével. Benczúrnak ez a festménye történelmi darabbá vált s aligha van hitebb arcképe jelenleg királyunknak. Ő felsége maga ült Benczúrnak több ízben e képhez s befejezte után maga is teljes meglepéssel nyilatkozott a képről. A képet, melyet mint vázlatot is bemutatunk annak idején lapunk olvasóinak, ezúttal teljes befejezettségében adjuk a mester szives beleegyezésével.

Vastagh Géza fiatal kora mellett is egyik legjobb állatfestőnkül ismeri a közönség. Az oroszlanok, tigrisek kitűnő portréi után ezúttal magyar tárgyú képpel lépett a nyilvánosság elé. A szürkés alföldi román itatóhoz került a hatalmas szarvú bika, melyet csordájából kivert a küzdő társ. Fájdalmas bömböléssel fordul vissza a csorda felé. Vastagh Géza jellemezni tudó ereje e képen is a kitűnő állatismerőre vall.

Jeles illusztrációiból régóta ismeri hazai közönségünk Hány Gyulát. Ő a rajzón mestere. Százakra tehető kitűnő illusztrációinak száma. Munkálkodásáról legjobban beszámol az «Osztrák magyar monarchia írásban és képen».

KIVERT BIKA. Vastagh Gézától.

A MŰCSARNOK EZREDÉVI KIÁLLÍTÁSÁBÓL.

A «KUNIGUNDA» SÓBÁNYA BELSEJE A NAGY SÓ-PIRAMISSAL. — Paur Géza rajza.

czimű munka, melyből jelen képünket is veszszük. A városi élet egy részletét rajzolta le a szokott tisztaságával s finomságával. Derült hangulat és jellemzetesség ömlik el a legkisebb lomb-részleteken is. Természet és művészet szép harmóniába olvad e kedves képen.

Zala György, az aradi vértanú-szobor és budai honvédelemk megalkotója, ezúttal mint finom arcképező mutatja be magát. Gr. Andrássy Gyulának márványba faragott domború arcképét állította ki, melyet a tüke-terebesi családi sírboltba fognak befalazni. Könnyed eleganciával készült arckép ez. Zala ebben a nemből is éppen úgy mester, mint a nagy művek alkotásában.

Hauszmann Alajos építészeink között talán a legtöbb középület megalkotója, minők a királyi palota új építkezése, a fumei kormányzó palota, a budapesti Szent István kórház, a technológiai iparmúzeum, a New-York palota és a törvénykezési palota az Alkotmány-útcában, stb. Ezúttal legújabb alkotását mutatjuk be, az új igazságügyi palotát, mely az új országházzal szemközt emelkedik. E hatalmas palota renaissance stílusban épült. Megkapó hatásából semmit sem veszít a miatt, hogy a parlamenti palota hatalmas tömege mellé került, mert elég tágas a tér körötte, hogy művészi szépségei a részletekig szembe tűnjenek. Hauszmannnak legnagyobb alkotása azonban kétségkívül az új királyi palota lesz.

AZ ÜNNEPI VENDÉGEK KIRÁNDULÁSAI MUNKÁCSRÓL.

II.

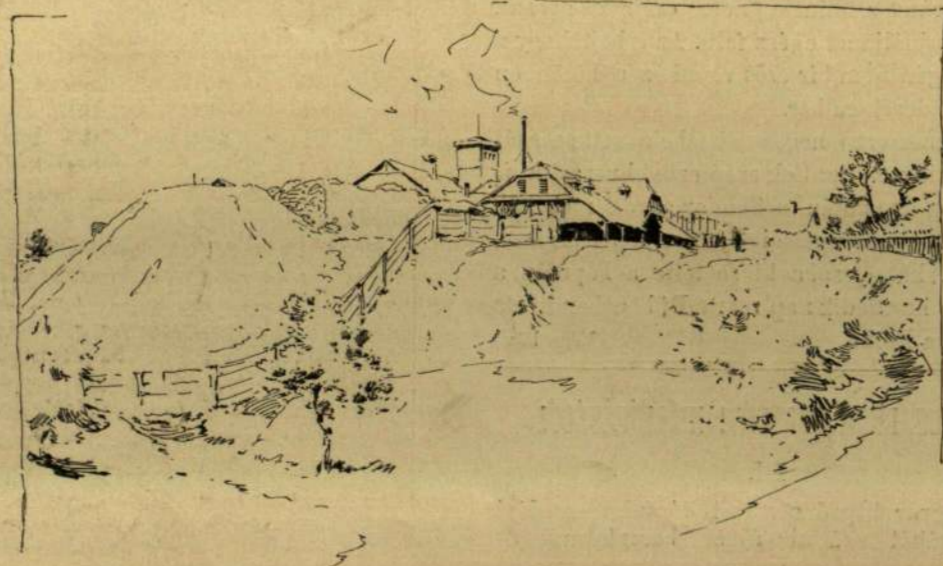
A vereckzei szorosból visszatérő úton előbb Munkácsnál, majd pedig Bányánál, honnan a máramaros-szigeti vasút kiágazik, tetemesen megfogyott az utazó társaság. Leginkább csak a képviselők, írók és művészek maradtak meg a

miniszter vonaton, de még így is mintegy hetvenen.

Bányából már öreg este indult el július 20-án a külön vonat, mert napközben kocsonkát tett hosszú oldalújaik miatt jó két órányi késéssel szelődött a menetrendünk.

Éjfél utáni 2 órakor érkezünk meg Máramaros-Szigetre, s a pályaudvaron a vendégre váró fogatokon vonultunk be a már villamfényűvilágított igazán csinos városba, de egy részünk hiába, mert a kevés vendéglő nem tudott mindnyájunkat befogadni, így egy jókora csapat visszatért az állomásra s ott a vonaton aludta át az éjszakát.

A kik most először voltak Szigeten, másnap már korán kiestünk az utcákra, hogy hamarosan végig nézessük e szépen emelkedő városnak a legérdekesebb részeit. Aztán a napi-

A SZLATINAI «KUNIGUNDA» SÓBÁNYA LEJÁRATA.

rend szerint kocsiakra ültünk s kihajítottunk a Szigetnek mintegy külvárosául szolgáló Slatinára, hogy az ottani egyszerű sóaknázást megtekintsük.

Akna-Slatina csinos bányászfalva az itt sebes folyású Tisza jobb partján fekszik egy háts fensíkon, a mélyről szép kilátás nyílik a környező hegyekre s az azokon túl fokozatosan magasra tornyosuló zordon havasokra. A fensík alját ismeretlen mélységig és távolságokig el-töltő gazdag sótelepekbe nyolc akna van vágva, de csak ötben dolgoznak. Ezek közül a legnagyobbat s legszebbet néztük meg, a «Kunigunda» nevű bányát. A bánya főhivatalnokai ünnepiesen fogadták a ritka vendéget, Erdélyi Sándor minisztert. Az akna előtti térre két díszkaput és 30 díszoszlopot emeltek, a melyeken nemzeti zászlók lobogtak.

A bányatelep udvarán a sülyesztőhöz sietünk, melynek vaskötélre erősített kettős ládáját egy gőzgép mozgatja úgy, hogy míg az egyik láda feléle ereszkedik: ugyanakkor a másik fölfelé emelkedik a bányából. Egy-egy ilyen ládának egymással szemközt két ülőpadján hat személy fér el egyszerre. Mi is hatósával ültünk be s közibénk még egy hivatalnok állott, a ki bányászlámpát tartott a kezében, hogy a sülyesztő sötét üregét némileg megvilágítsa. A minisztert Schwandner Albert főbányatanácsos és Kremnitzky Amand bányanagy kalauzolták.

E kísérők a sülyesztő megindulásakor soha el nem mulasztották hangoztatni a szokásos bányászóhírszót: «Jó szerencsét!»

Szép egyenletesen sülkötött lefelé a kútszíri sötét üregben, mely a «sötést» (a szilárd sóképződés) eléréséig fagerendázattal van kibérelve, azontúl pedig merő sófalak közt halad le ebben a bányában 157 méter mélységre. Egyszer, a mint az útnak már a fele táján lehetünk, valami csodálatos távoli orgonahang ütötte meg fülünket. Figyelni kezdtünk. A főséges harmoniává tisztuló hangok mind erősebb zengésűek lettek. Sülyesztők szűk ürege hirtelen nagyszerű teremmé tágult, melynek különböző magasságokban és távolságokban levő pontjain gyönyörűen elhelyezett fénycsoportok tündökölték. Káprázatos látvány volt ez. Az óriási terem a legfőlésebb s egyszersmind minden emberi építménnyel nagyobb templomnak tünt föl, melyet most már teljes erejével töltött be a vélt orgonazengés és tökéletesen ünnepessé tett a háttérben emelkedő 74 méter magasságú s közel egy millió forint értékű sópiramis, melynek fokozatosan rövidülő emeleti párkányain tíz sorban sűrű lámpasorok égtek. Igazi áhítatos érzelmek közt értünk le és léptünk ki a bánya fenekén megállapodott sülyesztőből s csodálkozással szemléltük a szabályos faragású, csillogó sófalakat, melyeknek jobboldali tövében éppen akkor hallgatott el az orgonazengéshez csatlakozó hasonló bányász zenekar gyönyörű játéka, hogy aztán ismét újra meg újra kezdje kifogástalan szabatsággal betanult és előadott darabjait. Részletesen megtekintettük a nagyszerű sóakna fő- és melléktermét, melyben egy sereg félméternél nagyobb munkás éppen napi munkáját folytatta, egymás után feszítvén föl és darabolván kövekké a roppant sótáblákat.

A HOVERLA ÉS A PIETROSZ HAVASOK ZEMIR ÁLLOMÁSTÓL KELETRE. Paur Géza rajza.

A legkitünőbb tiszta sót szolgáltató Kunigunda-, Miklós- és Ferenczbánya — mint egyéb adatokkal együtt Kremnitzky Amand főbányamérnök úr közli velünk, — folytonos művelés alatt állnak részint a múlt század vége (1789), részint a jelen század eleje (1808) óta, s együtt 370—420 ezer métermázsza tiszta sót szolgáltatnak; de ezen kívül még 200—220 ezer métermázsza földes sót is aknáznak belőlük, a melynyiben a sótelepülés természete ezt is szükségessé teszi. Az ilyen földes sónak azonban csak mintegy 30%-a alkalmas az eladásra. A bánya gazdagságát illetőleg érdekes adat, hogy itt a «sötést» települése 2160 méter hosszúságban és 1700 méter szélességben ismeretes. Az ismeretlen vastagság nagyságáról némi fogalmat adhat az, hogy a Kunigunda-bányának már 157 méter mélységre ereszkedett a feneké, a nélkül, hogy akár a sóanyag gyűlése, akár vízfelfakadás fenyegetné.

A magyar kincstár e dús jövedelemforrásának megtekintése után indulásra kész vonatkra siettünk vissza.

Máramaros megye és Sziget vezérémberei, valamint bírák és ügyvédek szép számmal gyarapították itt társaságunkat. 9 óra után már ott robotgunk a felső Tisza szűk völgyében, melyet mindkét oldalon egyre magasodó meredek erdős bércek szegélyeznek. Az Alföldön oly nagy és lomha folyam itt egyre keskenyedik s gyorsan rohanó hajjai alól mind világosabban mutogatja itt sziklás, amott kövekes fenekét, mely fölött gyakran már a tutajok is csak úgy tudnak elsiklani, ha előbb mesterségesen földuzzasztják előltük a sekély vizet. Hát még föntebb, Körösmezőnél, vagy néhány kilométerrel még föntebb, a lengyel határ mellett. Ott egészen kicsi osermelylve vékonyul, a melyet a gyermek is átélhet. Ott van a forrása!

Vagy egy órát haladtunk a rendkívül változatos, itt-ott kisebb-nagyobb helységekkel is ellátott völgyön fölfelé, mikor az Erdészvölgynek (Kuzi) egy háts térségén, velünk átellenben a Tisza jobb partján élénk tünt néhai Rudolf trónörökösünk magános vadászkastélya gondosan ápolat díszkert közepette. Csöndes, zajtalan most ez a festőileg kies hely; komor hallgatósággal borog körötte a meredek magaslatokra kúszó őserdő, mely egykor oly hangos volt a királyi vidám vadászatai alkalmával...

Főlebb — jobb felé a Visó szép völgyét elhagyva — a Pop-Ivan havas meredek nyúlványai alatt haladtunk jó darabon s úgy értünk Rahó nagyobb állomásra, hol a helység és a környék lakosai s iskolás gyermekei szép tisztelgással fogadták a minisztert.

Szegtől erre felé ki egészen a határszélég legnagyobb részt szintén kaftános zsidósággal vegyes ruthén nép lakik; a helységek és házak azonban nem olyan szegényesek, mint a vereckzei völgyben és környékén; pedig művelhető föld itt is kevés van; ellenben az erdőgazdaság, a fakereskedés és a baromtenyésztés itt jövedelmezőbbnek látszik, mint amott.

Rahón felül van a Fehér- és a Fekete-Tisza találkozása gyönyörű hegyi tájkép közepette.

A vasút a Fekete-Tisza völgyén halad tovább, sokszor átlépve az ide-oda kanyargó patakok, melyen egyik vashíd a másikat éri. A legutolsó nagy állomásnál, Körösmezőnél széles fensíkká tágul ki a vidék, melyet már sötét fenyvesek koszorúznak. Jobb felül nagy magasságra emelkednek a többi hegyek fölé a Pietrosz és Hoverla kúpjai, melyeket már annál méltóbban megillet a havas elnevezés, mert még ez alkalommal is jókora hómezők csillogtak le róluk.

Körösmezőn is nagy néptömeg jelent meg a miniszter előtt, kit a helység és környék gör. katolikus és zsidó papjai üdvözöltek.

Körösmezőn túl még egy kis állomásunk van, Zemir, honnan egy 1400 méternyi hosszú alagút fűrdök a határszéli havas alá, melynek túlsó oldalán már Galiczia kezdődik. Ez alagútnak mind a két végénél egy-egy megerősített katonai őrház áll. A társaságunk egy része a miniszterrel együtt a zemiri állomáson tartott pihenőt, míg a másik rész átment az alagúton a vonattal az első galicziai állomásra, Woronienkára. Egy óra múlva visszatértek Zemirbe a «külföldi» utasok, hogy az «ittthon» maradtakat fölve, visszatérjenek a remek Tisza-völgyön Szigetre, és onnan Budapestre. K. P.

WORONIENKA LENGYEL HATÁRSZÉLI VASUTI ÁLLOMÁS KATONAI ŐRHÁZA.

PÁRIS A SZEGÉNYEKNEK.

London után Páris városa gondoskodik legjobban a szegényekről. Az «Assistance publique» (Általános segítség) című egyesület Párisban a szegények számára kenyeret süt, húst vág, gyógyszerket készít és élelmi cikkekét gyűjt, mely készletek olcsó áron, esetleg részletfizetésre is adhatók.

A részletfizetési módot leginkább az ügyvezető szegényes szegények használják föl, kiknek száma Párisban ép úgy, mint Londonban vagy Berlinben folyton szaporodik. Munka- és keresetképtelen szegények kenyeret és húst ingyen kapnak. Az egyesület óriási alapítványok kamataiból és naponként befolyó adakozásokból tartja fenn magát, de az állampénztárhoz soha sem folyamodik. Az intézet sütőháza különféle kórházaknak és jótékony egyesületeknek éventénként 400 ezer frank értékű kenyeret szolgáltat. Ezen nyilvános sütőház már 1675-ben a «Jardin des Plantes» városnegyedben lévő Hôtel

Scipionban lőn berendezve. Itt 1856-ig csak készpénzen vásárolt lisztből sütöttek kenyeret, a midőn aztán a város hatósága tulajdon költségén egy saját gőzmalomot építtetett. Ennek folytán a nagyobb mennyiségben bevásárolt gabnáneműk őrési költségei megtakarítván, a kenyér ára minden körülmények közt egyforma maradt. Az 1870/71-iki ostromzár alatt az «Assistance publique» sütőházában úgyszólván az utolsó pillanatig dolgoztak.

A sütőház raktáraiban rendszeren 3000 mázsáknyi lisztkészlet van felhalmozva. A múlt év lefolyása alatt 4 millió 843 ezer kilogramm kenyeret sütöttek, melynek két harmadát a szegények közt ingyen osztották ki, míg a többi piaci áron alul szegényes szegények vették meg.

Hasonlóképen vannak az egyesület mézár-székei is berendezve, melyekben többnyire Ausztráliából és Amerikából szállított jó minőségű őr- és dísznövést mérnek.

EGYVELEG.

* Új keletindiai nábob indul útra a napokban, a nepáli maharadza, kinek nagybátyja, Bahadur Jung már 1850-ben ellátogatott Európába s nagy feltűnést keltett. Az utazásra Nagy előkészületeket tettek, Bombayból már márczius hóban elindultak Angliába, azonban előbb Európa több városában megállanak s esetleg a budapesti kiállítást is meg-nézik.

* A legnagyobb juhnyáj Jovanovics Gusztáv orosz nagybirtokosé. A «puszták királya», a hogy őt nevezni szokták, mintegy 240.000 hectár területen legeltet több mint egy millió juhot. A juhaskutyák száma meghaladja a 34.000-et.

* Óriási lakodalmi csokor. Marlborough herceg esküvője alkalmából Beresford Vilmosnak a menyasszonyok, Vanderbilt kisasszonyok 4 méter átmérőjű csokrot ajándékozott, melyet két erős ember vitt a lakodalmi menet előtt. A csokrot a blenheimi virágkertben készítették s 1500 forintba került, míg innen Liverpoolon át New-Yorkba küldték.

* A velocipédezésben is az amerikai előkelők kezdtek meg az esztelen fényűzést. Amethyst és más drágaköveket raknak fel a lámpákra és forgatókra. Némelykor magukat a kerekeket is meg-aranyozzák s az egész gépet megrakják metszetekkel és más művészi díszítésekkel.

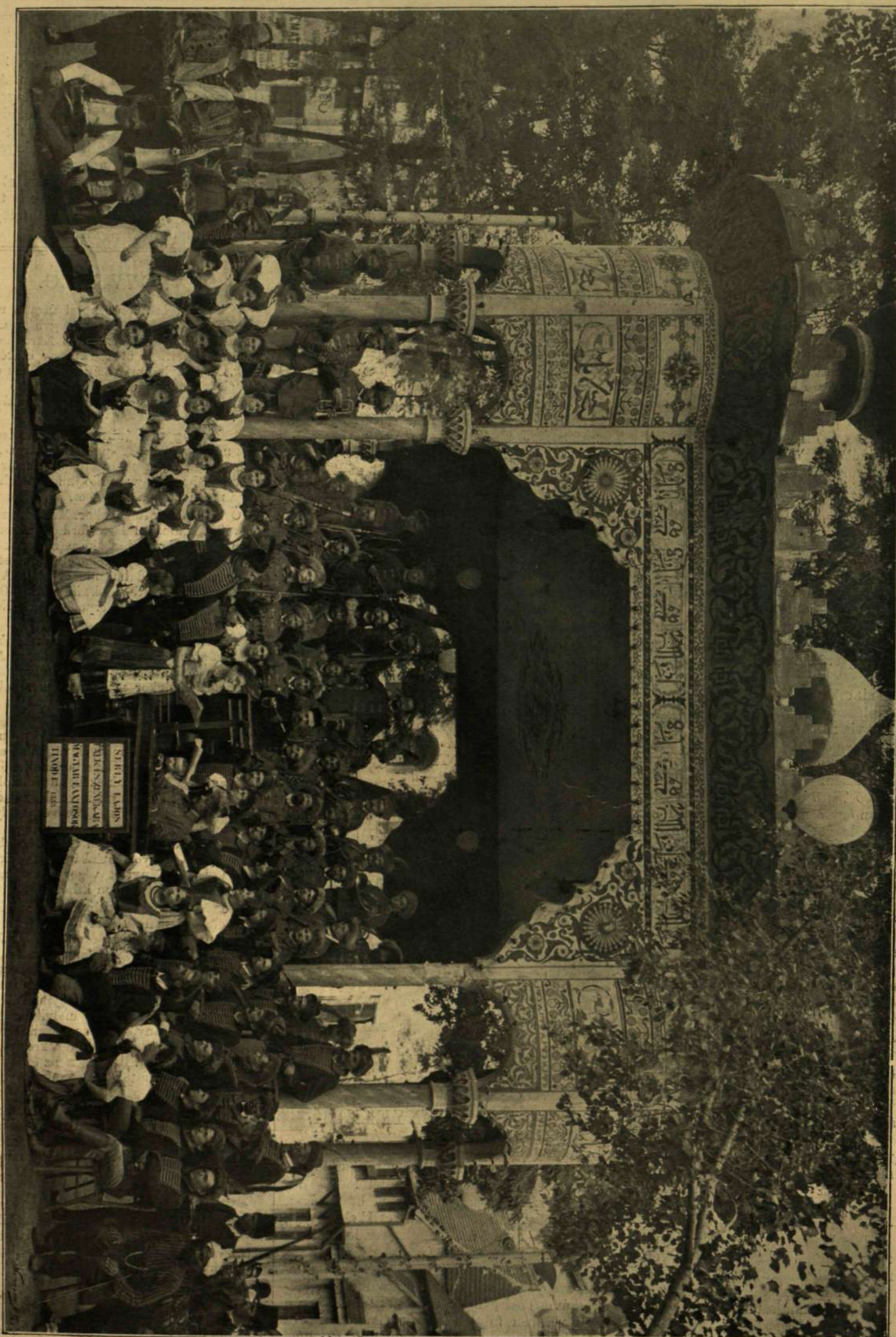
* Kellemetlen halótárs. Bernben tudvaleg a város czimerében medvék vannak s ennek megfelelően a parkban állandóan tartanak élő medvéket. Mivel az idegen turisták ezeket az állatokat nagyon kedvelik, egy élelmes svájci vendégfogadás szintén tartott magánál egy fiatal medvét, mely szabadon járt az udvaron és folyosókon. Egy éjjel azonban a medve bemászott egy angol növénydegnak a forróság miatt nyitva hagyott ablakán s oda feküdt annak ágyába. Ez a csinyített véget vetett uraságának s most a bázeli állatkertben hűsöl.

* Menyasszonyok kiválogatása. Máriamennybe-menetele napján Nápolyban a Santa Maria Annunciata templomban évenként 30 feketébe öltözött leány szokott megjelenni. Ezek a lelencházaknak 18-ik életévüket elért növénydekei, kik itt eljegyeztetésüket várják. A lelencház igazgatója, ki különben pap, a sekrestye aajtáiban áll s átvészi a völgyéjnyelöltek iratait. A melyik rendben van, azt elvezeti a leányokhoz s választást enged. Ha a leány kezét ad neki, rögtön a sekrestyébe mennek az eljegyzés végett. Rendszeren az első jelentkezőre sokáig kell várni, a többiek azonban gyorsan érkeznek egymás után.

* A német császár külön vonata, melyet 3 éven át készítettek s mely 3.720.000 márkába került, most készen van. 12 vagonból áll, melyek közül kettő «gyermekszoba». A fogadó szalonban több szobrástól mű van, az alvó szakaszokat fürdőkészülékekkel is ellátták.

* Új női foglalkozás. Az orosz vörös-kereszt-kórház az oly fiatal katonaszegényeket, kiknek nyugdíjra még nincs jogosultságuk, fogorvosokká képez-teti ki. A városi fogorvosi iskolában, hol két évi a tanfolyam, egyelőre tíz nő számára létesítettek alapítványt.

* Házasság — fákkal. Kelet-India némely részében törvényerővel bíró szokás, hogy a fiatalabb leányok nem mehetnek előbb férjhez, míg néneik nincsenek főkött alatt. Mivel azonban ezt nem lehet könnyen eszközölni, kitalálták a módját, hogy a pártában maradt leányokat virágokkal, fákkal vagy más élettelen tárgyakkal házassítják össze. Nevezetes, hogy a jegenye-, fenyő- és jávorfával kötött házasságok felbonthatlanoknak tartatnak, míg a gyümölcsfáktól a legkönnyebben el lehet a kisasszonyokat választani, ha komoly férfi-kérőjük jelentkezik.

SERLY ZENEKARA ŐS-BUDAVARÁBAN.

A kik csupán szórakozást keresnek Budapestnek ma legdivatosabb és mondhatni, legkedveltebb mulatóhelyén, Ős-Budavára terein, talán nem is gondolnak arra, hogy az Ős-budai Szent-György-téren működő zene- és énekkar minő hazafias szolgálatot teljesít napról-napra. A nélkül, hogy hirdett feladatú tűzte volna ki, a magyar nemzeti zene irodalmát ismerteti meg velünk. A zsiabongó sokaság gondjait elverni megy az ódon színű épületek kavés tornácaiba, az árnyékos nyárfák alá s egykedvűen hallgatja az ismeretlen dalokat; de aztán megdöbbenve kapja föl néha a fejét. Egy-egy édes visszaemlékezés vagy a teljes ismeretlenség érdekessége kapja meg figyelmét. Vajjon mi az, a mit Serly játszat?

Csak rá kell pillantani a látogatónak a műsorra, hogy esodálkozva lássa a magyar dalok és zeneszerzemények hosszú sorát, melyeket két század teremtett s ugyanez a két század nagy részben el is felejtett. Serly Lajos, a zenekar mestere, a kit egy hosszú küzdelem sem birt kiábrándítani eszményeiből, most a naponként hullámzó tarka sokaságot csábítja a nemzeti zene iránti tiszteletre, melyre az ország városainak zártkörű társaságait Káldy tanította: a történeti magyar zene méltó megbecsülésére. Az ezredévi ünnepnek egyik jelensége ez is. Nem szabad tehát méltányolatlan hagyjunk az érdemet. Serlyt, hogy eszményi lelkesedésétől buzdítva, a régi magyar dalok előadását berendezte s Ős-Budavára igazgatóságát, hogy erre tért nyújtott neki.

Nem első kísérlete ez Serlynek. Néhány évvel ezelőtt a maga kezébe zenei szervezőt, melylyel a klasszikus zeneszerzemények mellett a magyar zeneirodalom gyöngyeit akarta bemutatni. A főváros, sajnos, hosszú huzavona után határozta el, hogy anyagi támogatásban részesíti a vállalatot akkor, midőn a zenekar már feloszlott. Serly kénytelen volt támogatás híján magánvállalkozónál, kávéházi teremben játszani; zenekarát, mely elé oly szép célt tűzött, nem becsülték annyira sem, mint egy katonazenekart. Kénytelen volt még bál zenélésre is vállalkozni, hogy zenekarát a jobb jövő reményében fentarthassa. De hiába. Elűzött vagy 10,000 forintja, s a vége az lett, hogy a derek vállalkozás megbukott. Csak az idén támadt föl újra, midőn Serlynek sikerült szerződésre lépnie Ős-Budavára vállalkozóival.

Serly Lajos mint zeneszerző is jó nevet vívott ki; de tehetsége eddig nem talált arra az elismerésre, melyre már jóval kisebb képességek szert tettek. Talán azért, mert önálló gondolkodású, szókimondó ember, a ki dalaiban is, valamint véleménynyilvánításában az igazságot tartja szem előtt. A külföldön, a merre járt és működött, mint az ottani nyilatkozatok bizonyítják, mindenütt elismerés fogadta.

Egy időben, közel négy esztendőig, karmestere volt a népszínháznak. Azelett a kolozsvári nemzeti színháznak volt karmestere; előbb pedig már a külföldön, a többi közt Berlinben működött. Miután a népszínházról távozott, ismét külföldre ment. Münsterben rendkívül szíves közönségre talált. Később tanulmányainak kiegészítése végett huzamosabb ideig élt Párisban, a hol több zeneszerzeménye jelent meg. De honvágya ismét visszahívta s ebbe az időbe esett nagy reménnyel és öntudatos ezéllal megkísérlett, de a mostoha viszonyok közt vállalkozása, a fővárosi zenekar nem sikerült. És a székes fővárosnak mégma sincs zenekara. Ha nagy gyakorlaton van a katonaság, egyáltalában nem lehet közhelyen orchestraális zenét hallanunk.

Mialatt Serly a népszínháznál volt, egész sor népsziműhöz és énekes vigjátékhoz irt zenét. Ezek a többi közt a «Tót leány», «Maresa Mariska», «Csokon szerzett völegény», «Czigány Panna», «Magdolna», «Nőemancipáció», stb. A külföldön irta a Rákosi Jenő szövegére a «Marcia világszép asszonya» operát, később a «Titilla hadnagy» új zenéjét. Komolyabb tehetsége nem burleszk operettre, hanem inkább az úgynevezett játék-operára utasítja. Nótái közül a «Kis nyulacska», «Bánatosan zeng a madár», «Ninesen csillag», «Budapest nagy híre van a lánynak» s még egy sereg fentartja nevét a dalosok ajkán.

A HÓDOLÓ DISZMENETBŐL.

Lapunk előbbi számaiban a hódoló diszmenetről közölt képeink sorát ma ismét szaporítjuk két érdekes fényképi felvétellel, melyek egyike gr. Csáky Zénó székes főispánt, másika br. Gerliczy Ferencz főrendiházi tagot ábrázolja.

Gr. Csáky Zénó a zászlóvivő főurak egyike volt. Ő Kumania zöld zászlaját vitte, melyen a ezimer: arany mezőben álló fekete oroszlán, kiálló vörös nyelvvel s föltartott farkkal; a ezimer egyik felén a fogyó hold, a másikon hatágú vörös csillag látszik. A gróf diszruhája új készítésű volt, de XVI. századból való ékszerrel volt díszítve, melyeken ma is világosan olvasható az 1590 évszám. A lova pompás szerszámát ezeknek az ékszernek hű utánzataival ékesítette Link budapesti ékszerész. A pompás himzésű lótakaró nagyon régi s eredeti keleti készítmény. A lovat részint vezető, részint kíséző négy csatlósnak a ruházata szintén XVI. századi szabású s gr. Eszterházy Pálnak 1650-ből fönmaradt képe után készült. Az öltözet részei voltak: sastollas medvekucma, vörös dolmány, melynek kurta újjából hosszú fehér lobogós ingujj nyúlt ki; a szintén vörös nadrág kurtaszárú saruba volt szorítva. Minden csatlós vállán párducz kaczagány volt átvetve, melynek farka a földig ért.

Br. Gerliczy Ferencz régebbi divatú pompás diszruhában ült szintén gyönyörűen szerkesztett lován, melyet két XVII. századi öltözetű apród vezetett. Nagy értékűek voltak a báró ékszerai, úgyszintén remek tokú kardja és jobbában tartott ősi buzogánya. A báró a törvényhozás tagjai közt lovagolt.

KÉT PAVILLON AZ EZREDEVI KIÁLLÍTÁSBÓL.

A kiállításnak egyik oldalsó részében, árnyas fák lombjai alatt húzódik meg szerényen a bosnyák ház. E keleti stílyű, lapos tetetű épület egyik érdekes látványossága a sikerült bosnyák kiállításnak. Egy jobbmodú boszniai ház hű képmása ez, barátságos nyitott lépcsőzettel és folyosóval. A fatornácznak már a felső része is díszítésre is magára vonja a figyelmet; igazi érdekességét azonban a ház belső berendezésében találjuk. Az épület földszinti részében a szerajevói állami szövő-iskola növendékei, bosnyák nemzeti öltözetű leányok eredeti keleti minták után szőnyegét szövik. Az emeleti helyiségekben mutatják be a bosnyák parasztszobát, e mellett egy bosnyák bég (földesúr) szobái vannak berendezve. E szobák mennyezetei bámulatos kézi munkái, a bosnyák asztalosoknak és faragóknak. A férfi szoba (szelamlik) mellett a női szoba (háremlik) van, s e két szoba között az előszoba (divanhand). A bosnyák házban jól mintázott életnagyságú alakok mutatják be a bosnyák népeletet: a menyegzőt, a esküvőt, a szőnyegszövést, a menyegzőt, a család otthon és a szőnyegszövést. A kiállítás ezen érdekes részének rendezésében Hörmann Konstantin kormánytanácsosnak vannak nagy érdemei. Az épületet Blazsek Ferencz tervezte.

Másik kéünk egy várkastélyszerű épületet mutat, mely az iparcsarnok mellett áll. A toronyszerű középrész magasan emelkedik ki az árnyas kertből: fedetlen lépcsőzetén régi várlepcsőhöz hasonló kanyarodással egy nyitott tágas tornácra jutunk, a honnan igen szép kilátás nyílik a kiállítás főútjain nyüzsgő sokaságra. Belső berendezése művészi ízlésű. Bátran ellakhatnék benne bármely főúr, olyan dús keleties berendezésű. A Lütke-féle pezsgógyár pavillonja ez a csinos épület, a hol a magyar gyártású pezsgőt mérik ki csinos felszolgáló leányok. Nagyon hivatkozó az érdekes váraeszkának már előtte elterülő csinos kis kertje is, melyben részint fedetlenül, részint csinos ernyők alatt asztalkák és ülőhelyek vannak a pezsgőt áhító vendégek kényelmére. A várszerű épület alsó földszinti helyiségeinek ives ablakain beszűrődő napsugár egy barátságos szalonba világít be, mely mellett szabad tornáczon kedves pihenő fülkéket választanak el egymástól a keleti függönyök. Az első-emeleti torony-szoba pedig mintául szolgálhat akár egy kelet-indiai úri lakás berendezéséhez, hol a tarka szőnyegekben ébenfa asztalok s hatszögletű székek mellett

Kalmár fényképe után.

SERLY LAJOS.

erre gondolunk, mikor itt ránk tekint a sok híven másolt régi budai épület, piazza Budavárának, dicsőségünk sírjának és újjászületésének.

Serly sorra megismertet bennünket dalköltészetünk legjobbjával, Tinódi Sebestyén, Czinka Panna, Verseghi, Horváth Adám, Podmaniczky Lajos báró, Tormássy János, Hajniss, Lavotta, Bihar, Hulényi János, stb. régi nótáival, kivétel nélkül az újabb dalköltők legjobb szervezőmunkáival. De nemcsak a dalokban gyönyörködött bennünket; ambíciója, hogy a feledékenységbe merült régi magyar operairodalom gyöngyeit is világosságra hozza a lomtár homályából. Mert ha kezdetlegesek voltak is első dalműveink, annyi szépség volt bennük, hogy ódon foglalatukból érdemes azokat kitördelni s egyenként bemutatni kétségkívül érdemes munka; megvárhatja az elismerést. Meg is kapta ezt már többfelől úgy itthoniaktól, mint külföldi vendégektől; így például közelebb a párisi «Temps» ciklirója is elragadtatással nyilatkozott Serly zenekaráról.

Sz. J

Pourra Henriette.

Veres Sándor és felesége.

Eöri Szabó József.

SERLY MAGYAR ZENE- ÉS ÉNEKKARÁNAK ELSŐ ÉNEKESEI.

Kalmár fényképei után.

puha kerevetek nyújtózkodnak. A falon lándzsák és fegyverek csoportja diszeleg. Ezt a csinos, művészi pavillont Baumann Bernát építész tervezte és építette föl méltólag a Littke-czég jó hirnévéhez.

A PÉCSI ROBBANÁS.

Pécsről, a Dunán-túli országrész szép városából borzalmas szerencsétlenség hírért szét július 30-án a táviró az egész világra. A Széchenyi-tér legnagyobb épületében, az ódon városházában, melyet ép most készülnek újá átépíteni, a sarokhelyiségben emblemelekezett óta fűszerkereskedés volt, arról is nevezetes, hogy ott volt Pécsért a legnagyobb rakéta- és tűzijáték-raktár. A híres pécsi szőlőhegyeken képzelhető sem volt szüret a nélkül, hogy a szüretelők estenden a vendégek mulattatására egy sereg békát, golyóhányót és csillagszórót ne gyűjtöttek volna. De sok vadász is lakja a nagy erdősekkel környezett várost, így nagy keletje volt a puskapornak is, melyből az üzlethelyiség jelenlegi tulajdonosa, Kószl János, a hatóság tudtán kívül, mint a vizsgálat megállapította, vagy 70—80 kilogrammot tartott raktáron, a nagy Wertheim-szekrényben rejtve, a hol cognac-készletét is tartotta, melyből maga igen gyakran hörpintett, kiválóbb vevőt s a levélhordókat meg-megkínálta; de oda szokta letenni az égő szivarját is, mikor puska-por vagy cognacot vett onnan élő. Négy nappal a szerencsétlenség előtt is 5 klg. puska-por vásárolt a város puska-por-tornyából, ily úton is félre akarván vezetni a hatóság éber figyelmét. Kószlnek a robbanékony anyagok iránti szenvedélye idézte elő a nagy szerencsétlenséget.

Epen közgyűlésre készült a város. A Széchenyi-téren lévő piaczn nyüzsgött a reggeli vásárra beözönlött parasztságok, kofák és vásárló cselédek tömege. A tér sarkán épen Aidinger János, kir. tanácsos, polgármester haladt lassú léptekkel hivatala felé. Ekkor dördült el a szörnnyű robbanás Kószl János üzletében úgy, hogy az egész piaczn és környéket megrezekettette. Csörmpölvé váltak, omlottak össze az üzlet vastag tükörlakái, füst tört elő az üzlet kirakataiból és ajtajából, és mintha a végítélet órája érkezett volna, ropogó rakéták és a puska-por által vele robbant üveg-, fa- és kőtárgyak röpököttek szerteszét a széles piaczn, megsébesítve mindenkit, a kit az a pusztító, égő forogtat újában talált. Háromszor, de lehet, hogy négyszer is ismét-

lődött a robbanás, mindig új meg új veszélyrel fenyegetve azokat, a kik a szerencsétlenség színhelyéről el nem menekülhettek. Mikor a puska-por, dinamit, rakéták és lehetséges, hogy még más robbanékony anyagok mind elpatogtak, a tűz vette át a további rombolást. Hatalmas lángoszlopok csaptak ki az üzletből, nyaldosva a városház első emeletét is. Eddig csak jajveszklő, siránkozó, vérző és vonagló embereket láttunk, mint valami pusztító ütközet után, ha szíjjelfoszlik a puska-por fellege. A szerencsétlenség borzalmas következményeit csak akkor láttuk a magok teljességében, mikor a víz-sugarak eloltották a tüzet és az üzletbe hatoló tűzoltók elővonszolták a felismerhetetlenség összegeget két hullát. Az egyik az üzlet egyik inasa, a másik pedig egy 13 éves leánya volt, ki vásárolni volt a boltban. A sérültek száma meghaladta a kétszázat. Sok parasztság onn ot hagyta holmiját, sőt pénzét is a piaczn, rohanva futásnak eredt vérző sebével s meg sem állt a falujáig. A súlyosabban sérülteket nagyrészt mindjárt ott a piaczn, a Szent-háromság szobra alatt kötözték be az orvosok; sok sebesült az irgalmas barátok közeli kórházába sietett. Ott 80 sebesültet kötözték be, kik közül többeket már kórházakba kellett elvinni, a hol három, ú. m. két szobaleány és egy munkás felesége nem sokára meghalt. Emberélet tehát azonnal csak öt esett áldozatul; de sokan voltak, a kik egyes testrészeiken kisebb, vagy nagyobb csonkulásokat szenvedtek. Aidinger János polgármester maga súlyosan megsérült; 50 sebet állapítottak meg rajta az orvosok. Csak erős szervezetenek köszöni, hogy életben maradt és már gyógyulófélben van. Ludwig Ferenc orvos, ép kocsijáról akart leszállani, mikor a robbanás történt. Ő is, kocsisa is súlyosan megsérült. Nagyobb sérülést szenvedett Oberhammer Antal rendőrfogalmazó is. Azonnal megindult a szigorú vizsgálat, mely a robbanás keletkezésének okát nem tudta ugyan kideríteni, de annyit megállapított, hogy legalább 50 kilogramm puska-por robbant föl, és így Kószl János ellen, ki maga is súlyosan megsérült, megindítják a bünvádi eljárást.

Képeink a helyszínét a robbanás után fél órával mutatják.

AZ EZREDÉVI ÜNNEPÉLYEK.

Az ünnepélyek legnagyobb része lezajlott már, a kiállítás fele is elmult. Három hó alatt másfél milliónál többen látogatták napi jegyekkel a kiállítást, a nagyon kedvezőtlen időjárás mellett is az állandó jegyű látogatók száma is sok ezerre megy.

Augusztus 6-ikán megalakult a nagy bíráló testület. A jury, mely itélni fog a kiállító munkái

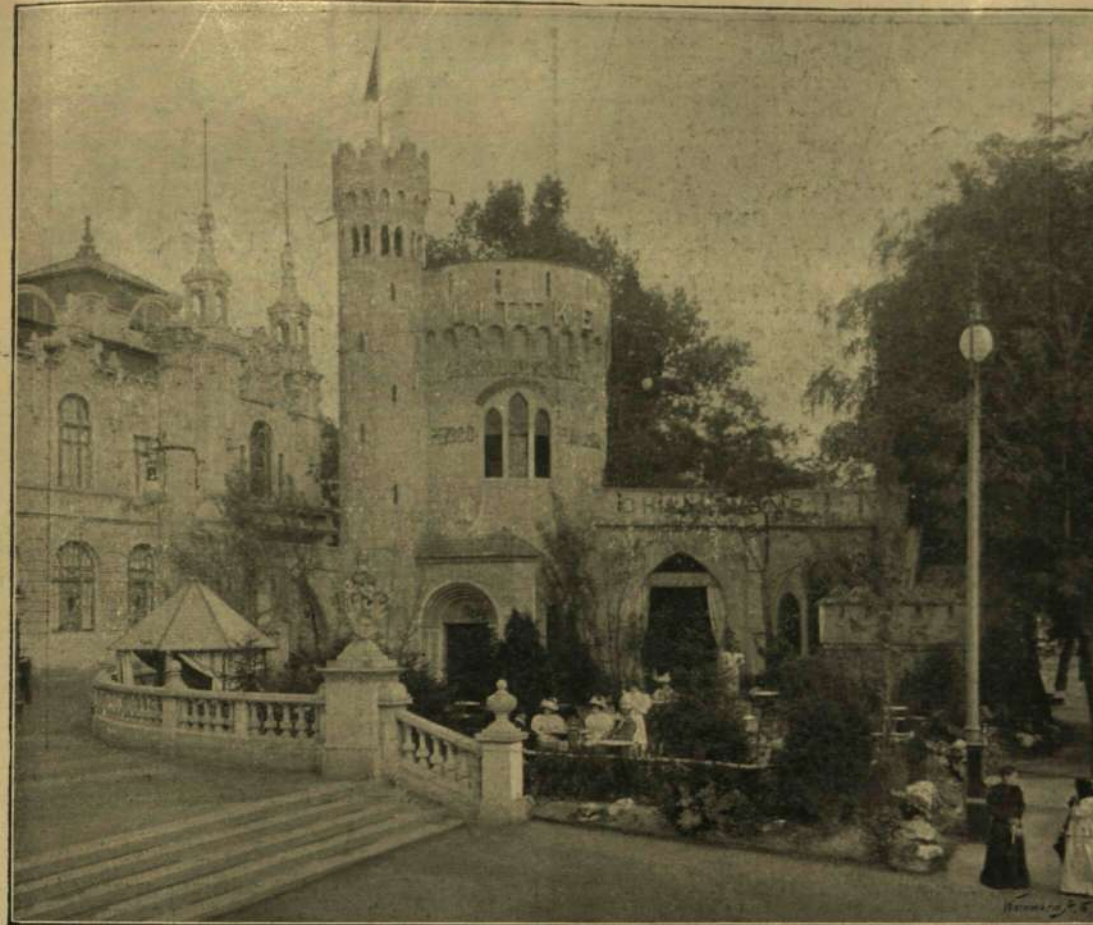
főlött. Még az egyes szakcsoportok szerint való alakulás van hátra, a mi egy-két nap alatt megtörténik, aztán rögtön megkezdik működésüket.

A kiállítási jury. Augusztus 6-ikán alakult meg a kiállítás nagy juryja, mely az egész kiállítás fölött itélni fog s megszavazza a kitüntetések, elismerések. A kinevezett és választott jury-tagok elnökévé a kormány Wekerle Sándort nevezte ki. Az ő elnöksége alatt történt a megalakulás. Választottak két alelnököt: Matlekovics Sándort és Thék Endrét, aztán megállapították az ügyrendet. Wekerle elnök az ülés elején mondott beszédében a jury feladatát így jellemezte: «Komoly és igaz munkát követel tőlünk bírói tisztünk és a közügynek is nagyobb szolgálatot teszünk, ha his világót sikerült vetnünk a jövő útjaira, mintha esetleg meg nem érdemelt fény sugarakat akarnának hinteni a jelenre».

A munkakiállítás díjai. Az iparos-segédék és inasok érdekes kiállítása rövid időn bezárul. Még e hónap közepéig marad nyitva s addig alkalma van a közönségnek a magyar ipar igazán nagy reményekre jogosító ifjú nemzedékének munkáit megtekinteni. A bezárás előtt azonban még nagy napjuk lesz a kiállítás résztvevőinek: a díjak ünnepélyes kiosztása. Az ünnepélyek csarnokában nyilvánosan fogják kiosztani a díjakat, aranyakat, szakműveket díszes kötésben és okleveleket. Különösen a szakművek kiosztása járt nagy előkészítő munkával, mert nemcsak a versenyző szakmájára, de korára és tudására is tekintettel kellett lenni. A vidéki kiállító díjait a helyi bizottságoknak küldik meg s azok fogják ünnepélyesen kiosztani.

Árpád mellszobra. Érdekes kiállítási tárgy érkezett az iparos-segédék és tanoncok időleges kiállítása számára. Egy Párisban élő magyar iparos, Balog Gyula műlakatos-segéd nagy ügyességgel, szakképzéssel vörösréz-ből készítette el a honalpió mellszobrát, melyet az időleges kiállítás igazgatósága azonnal kiállítatott.

A kalocsai érsek a kiállításon. Császka György kalocsai érsek e hó 4-ikén az egész délelőt a kiállításon töltötte. Az érsek délelőt tíz órákor jött s a titkári hivatalt kereste föl, a hol Gelléri Mór titkárr kezéhez ötszáz forintot tett le, a mely összeget az inasok és segédék kiállításának díjaira szánta. Az érsek ezenkívül Dániel Ernőnének, a

AZ EZREDÉVI KIÁLLÍTÁSBÓL.—Littke pezsgős pavillonja.

Weinwurm fényképe után.

kereskedelmi miniszter nejének, mint a kiállítási népkonyha védnökasszonyának kezeihez háromszáz forintot tett le a népkonyha czéljaira.

Egyházi ünnepélyek. Augusztus havában két fényes egyházi ünnep szövődik az ezredévi ünnepélyek sorozatába.

Augusztus 15-ikén, Nagyboldogasszony napján szentlőfel a hercegprímás budavári Mátyás-templomot. A templomot három évvel ezelőtt, 1893 aug. 15-én adták át rendeltetésének, de ez alkalommal csupán megáldották, mert nem volt még teljesen kész. Mintán most már minden részében elkészült s az oltárokat is mind felállították, a templomot felszentelik. A szertartás reggel 8 órákor kezdődik s 12 órákor ér véget. A szertartásnál több megyés püspök fog közreműködni, a kik az egyes oltárokat külön is felszentelik.

Augusztus 20-án Szent-István-napját a sokatnál is fényesebben ülik meg. A főváros minden plebániájából külön processziók indulnak kora reggel Buda-várba, hol a szertartások 7 órákor kezdődnek. A környezet, mely eddig a vár-beli templom és Mátyás-templom közti utat tette meg, most a nagy mise után az egész várat megkerüli; ugyanis az országház-utczán át a hely-őrségi templomnál az uri-utczába kanyarodik, s s tovább a Szent-György-téren keresztül visszatér a Szent-Zsigmond-kápolnába. A budavári plebaniá-hivatal felhívja azokat a testületeket, egyleteket és vallásos társulatokat, melyek a körmenetben résztvenni ohajtanak, hogy e szándékukat e hónap 15-éig jelentsék be, hogy a körmenetnél való elhelyezésük akadályt ne szenvedjen.

A pannonhalmi ünnep. Az ezredévi emlékművek fölavatásának sorában most a pannonhalmi emlékmű alapkőének ünnepes letévése következik. A híres apátság területén augusztus 26-án lesz az ünnep, melyen a kormány részéről Wlassics Gyula közoktatási miniszter jelenik meg. A minisztert s az ünnep többi résztvevőit külön vonat viszi, mely e hó 25-én, délután indul a keleti pályaudvarról Győrbe, hol a vendégek elszállásolásáról gondoskodnak. A különvonat másnap reggel megy Pannonhalmára, s onnan még az nap estére visszatér. Az ünnepre most küldte szét a meghívókat a közoktatásiügyi miniszter.

A Vaskapu megnyitása. A szept. 26—27-iki ünnepélyek sorozatát a Vaskapu megnyitását a kereskedelmi miniszter részleteiben is megállapítván, megküldötte az érdekelt hatóságoknak.

A király szeptember 26-án délután 3 órákor érkezik udvari különvonaton Orsovára, a hol a pályaudvaron az egybegyűlt méltóságok fogadják. Ott lesznek a közös-, az osztrák- és a magyar miniszterek, az osztrák parlament két házának tíz-tíz és a magyar képviselőház és főrendiház körülbelül

fürdőre kocsiznak, hol hatkor a gyógyteremben udvari ebéd lesz. Esti 9 órától a felségék rövid időközben induló különvonatokkal elutaznak.

Tűzoltó kongresszus. Az augusztus 15., 16. és 17-ikén tartandó országos kongresszus rendkívül népes lesz s eddig mintegy hatezer résztvevő jelentkezett.

A műcsarnok képes tárgymutatója. Vaskos nagy kötetben jelent meg a műcsarnok katalogusa, 151 oldalra terjedő szöveggel és 140 képpel. A könyv bevezetése a magyar művészet dióhéjba foglal történetét ismerteti s a műtárgyak megjelölése mellett a kiállító művészek rövid életrajzi adatai is föltalálhatók, a mi kétségtelül érdekesebbé teszi a tárlat áttanulmányozását. A katalogushoz mellékelte nagy számú kép tiszta nyomású. A tárgymutató legközelebb német és francia szöveggel is megjelenik. Ara 1 frt. Mai számunkban öt képet közlünk e képes tárgymutatóból.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

«Magyarország vármegyéi és városai» czímmel nagyszabású monographia indult meg dr. Sziklay János és dr. Borovszky Samu szerkesztésében. A munka egyes részei külön kötetekben és képekkel gazdagon díszítve jelennek meg egy egész sor állandó munkatárs közreműködésével az «Apollo» irodalmi és nyomdai részvénytársaságnál. Az első nagy kötet Abauj-Torna vármegye és Kassa sz. kir. város tüzetes leírását foglalja magában. Ennek cikkeit nem kevesebb mint harmincegyezel író szolgáltatta, a nagy vállalat terve szerint gondosan ki-terjeszkedvén a történeti, föld- és néprajzi, képző-művészeti, hadügyi, közművelődési, közgazdasági állapotok, nemkülönben a megye természeti sajátosságainak körülményes és alapos ismertetésére. Minden cikkhez számos szövegtörz és külön kép is van mellékelve. E valóban hezagot pótló vállalat ha teljesen elkészült: olyan encyclopédiája lesz benne Magyarországnak, a melyben a hon- és népismeret kérdéseire nézve részletes fölvilágosítást fog találni az olvasó. A vállalat kötetei megrendelhetők akár egész sorozatban, akár kötetenként. Egy-egy díszes kötésbe foglalt kötet ára 6 forint.

A Budapesti Szemle augusztusi kötetének közleményeit Munkácsi Bernáttól «Buden József emlékezet» nyitja meg, annak a részletes emlékszednek első része, melyből a szerző a tud. akadémia decz. 16-iki összes ülésén csak egyes helyeket olvashatott föl nagy terjedelménél fogva. Nyomrólyomra kíséri Budenz nyelvtudományi működését. A füzet további közleményei:

«A XVIII. század francia irodalma» Faguet Emil e czímmel megjelent nagy francia művének bevezetése Haraszt Gyula fordításában. Majd Nagyiványi Fekete Gyula «A csavargó és koldus gyer-

AZ EZREDÉVI KIÁLLÍTÁSBÓL.—Bosnyák lakóház.

Morelli tanár metszete.

mek neveléséről értekeznek külföldi példákat és statisztikai adatokat idézve. «Bernhardi emlékiratai» cím alatt Bernhardi német diplomatának emlékirataiból az 1848/49-iki évekre vonatkozó följegyzések olvashatók, még pedig a magyar szabadságharcra vonatkozó. Bernhardi akkor Szent-Péterváron orosz diplomáciai szolgálatban állt. «A két Goncourt» czímen *Salgó Ernő* alkalmasságán közli a Goncourt testvérek irodalmi emlékiratainak ismeretét, épen mikor a két testvér közül a második, Goncourt Edmond is meghalt e napokban. A szépirodalmi közlemények közt egy angol regény kezdődik: «A férfiak forradalma», írta *Besant Walter*, fordította Hegedűs Pál. A satirikus regény azt a társadalmi állapotot festi, mikor a férfiak helyét a nők foglalják el. *Lévy Józseftől* «Aldás» című szép költemény, s *Da Vigny Alfréd* «A farkas halála»-nak című nagyobb költeménye *Zemplényi Árpád* sikerült fordításában egészíti a szépirodalmi részt. Az «Értesítő» rovat a kiállítás történeti csoportjának katalógusáról, *Vargha Gyulának* «A magyar hitelügy és hitelintézet története» című művéről (*Pólya Jakabtól*), *Szentessy Gyula* verses kötetéről, *Högyes Endrénének* a hazai orvosi oktatásügyéről és a budapesti orvosi egyetem orvosi karáról tett jelentéséről, stb. ad ismertetést. A «Budapesti Szemle» előfizetési ára egész évre 12 frt, félévre 6 frt.

«Tűzzel-vassal a Szudánban» czímmel s *Jankó János* fordításában számos képpel is élénkített dicsés két kötetben adta ki az Athenaeum irodalmi és nyomdai r. társulat a hősiessége, hosszú fogsága és csodálatos megmenekülése folytán világszerte nagy hírnévre emelkedett *Slatin* pasa emlékiratait, melyeket az eredetileg német származású szerző, ki egyiptomi ezredes és régebben Darfur tartomány kormányzója és parancsnoka volt, *L. Ferencz József* eszázár és királynak ajánlott legmélyebb hódolattal. Az épen olyan nagy műveltségű, mint vitéz *Slatin* Rudolf pasa rendkívül érdekesítő életrajzzal beszél el afrikai élményeit, melyek fölöttébb tanulságos olvasmányul szolgálhatnak így általában a művelt közönségnek, mint az értebb ifjúságnak. A térképekkel is világosított s csinos vászonkötésű két kötetes munka az Athenaeum kiadóhivatalában fűzve 6, kötve 8 forintért rendelhető meg. Lapunk más helyén bő kivonatokat és képeket is közlünk a derék munkából.

Pályázat ódára. Nagy-Kőrös városa az évezredek nemzeti ünnepe, a honfoglalás emlékére, a tetétlen Árpád-halmon oszlopot emel, s fölállításának ünnepélyen elszavalandó ódára pályázatot hirdet. Pályázati határidő 1896. augusztus 20., a pályanyertes mű jutalma 10 drb 10 koronás arany. A pályaművek idegen kézzel leírva, jelével és a szerző nevét rejtő jelleggel levéllel ellátva Nagy-Kőrös város polgármesteréhez, *Póka Kálmán*hoz küldendők. Az ünnepély augusztus 30-án tartatik meg.

Verne Gyula összes művei illusztrált kiadásából a Franklin-Társulat a 44–47-ik füzeteket adta közre. A 45-ik füzetekben végződik «*Servadac Hektor kalandos utazása a naprendszeren át*» s a 46-ik füzettel megkezdődik «*Dél csillaga, a gyémántok hazája*». György Aladár fordításában, ötvenkilenc képpel. Egy füzet ára 20 kr.

A szegedi Dugonics-társaság évkönyve. A szegedi Dugonics-társaság harmadik évkönyve *Békefi Antal* főtárgyaló szerkesztésében jelent meg, 250 lapra terjedő tartalommal. A társaság állapotáról szóló jelentés szerint 125 a tagok száma. A könyv 18 irdalmi dolgozatot közöl, költeményeket, elbeszéléseket, ismeretterjesztő közleményeket.

Benczúr Gyula kitüntetés. Benczúr Gyulát «Budavár visszavétele» című nagy festményeért is sok kitüntetés és elismerés érte. Mint már említettük, a florenzi *ufficiák* igazgatósága már régebben megkérte, hogy a művészek arcképcsarnoka számára, melyben együtt vannak minden kornak és nemzetnek nagy festői, engedje át saját maga által festett arcképét. Benczúr ezt azzal a kikötéssel ígérte meg, hogy először befejezi «Budavár visszavétele» című nagy történeti festményét, azután szívesen elkészíti az arcképét. Az *ufficiák* a leghizelgőbb alakban ismételték fölhihívásukat s a művész most bajor nyaralójában saját képmásán dolgozik, mely rendkívül sikerültnek és szépnek ígérkezik. Megbízást kapott továbbá *Mária Dorothea* kir. hercegnő három arcképének megfestésére; az első a király számára, a második *József* főherceg, a harmadik az orléansi herceg számára készül.

A PÉCSI SZÉCHENYI-TÉR FÉL ÓRÁVAL A ROBBANÁS UTÁN. — Páta Hermin fényképe után.

KÖZINTÉZETEK ÉS EGYLETEK.

A magyarországi Kárpát-egyesület aug. 2-án tartotta XXIII. közgyűlését Ó-Tátrafüreden *Fischer Miklós* elnöke alatt mintegy 70 tag jelenlétében.

Az elnöki jelentésből kitűnik, hogy az egyesületnek a lefolyt évben 7773 frt bevétele és 6444 frt kiadása volt. Jövő évi előirányzata 8487 frt bevétel és 8390 frt kiadás. Magoknak az osztályoknak kiadása is több ezer forintba kerül. Egyike a legnépesebb osztályoknak a sziléziai osztály, mely csupán idegenekből áll s melynek 700-nál több tagja van. Az egyesületi múzeum 15.330 tárgyat, a könyvtár 5200 kötetet foglal magában, mult évi bevétele 708 frtra rugott. Az egyesület a nyár folyamán teljesen felépíti a Zöld-tónál a menedékházat, mely vendéglői helyiségből és 4 vendégszobából áll és 4500 frtba kerül. Utépitésére 800 frtot fordított. Kulturális kiadásai: évkönyvre domborművi térképekre, pályadíjra 2700 frt. Az évkönyvön kívül az egyesületnek közreműködése mellett még két kalauz jelent meg, az egyik német nyelven is, melyek a Szepesség, főleg a Magas-Tátra természeti szépségeit ismertetik. A közgyűlés jegyzőkönyvi köszönetet és elismerést szavazott *Fischer Miklós* ügyvéd alelnöknek és *Danhausz Rezső* muzeumi őrnek azért a nagy munkáért, melyet az ezenél több tárgyat magában foglaló kiállításnak létesítése járt. Aug. 18-án a király születésnapja alkalmával felavatja az egyesület a Gerlachfalvi eszterca felállított millentiumi emléktáblát; ez alkalommal Tátra-Füreden nagyobb ünnepélyt rendez, melyre meghívja Szepesség városi tanácsát, a testvéregyesületeket stb. A közgyűlés táviratilag üdvözlő gróf *Csáki Albint*, mint az egyesület tiszteletbeli elnökét. A jövő évi közgyűlés helyéül *Bartlangyűlést* tüzett ki.

MI UJSÁG?

A király az őszi hadgyakorlatokon. A király a magyarországi őszi hadgyakorlatok második felében részt fog venni és szept. 19-ikén *Csáktornyára*, majd *Zala-Ujvárra* megy, a hol öt napig *Festetics Jenő* gróf kastélyában fog lakni. *Beck* báró vezérkari főnök szállása szintén ott lesz. A kastélyt ez alkalomból teljesen átalakították. *Ottó, József* és *Rajner* főherczegek szállásait is elkészítették már. A király kíséretét és udvari személyzetét a tágas Zrínyi-kastélyban szállásolják el. A miniszterek, főispánok és a küldöttségek tagjai Csáktornyán lesznek elszállásolva. A király ott tartózkodásának idejére Csáktornyát és Zala-Ujvárt között táviró- és telefonösszeköttetés létesítenek.

Stefánia özvegy trónörökösé Angliában. *Stefánia* özvegy trónörökösé *Spaából* aug. 4-én délután Londonba érkezett, s az osztrák-magyar nagy követtség személyzete fogadta és kísérette az «*Albemarle*» szállodában levő szállására. A főherczegasszony másnap *Covesbe* utazott és onnan a rendelkezésére bocsátott admirál-yachton *Spitheadba*, hol megszemlélte a flottát. A londoni osztrák-magyar nagykövetség tengerészeti attachéját *Jedina*

lovag sorhajókapitányt, a főherczegasszony Angolországba való időzése alatt, a főherczegasszony mellé osztották be. Az angol földön való időzés nincs meghatározva, valószínű, hogy a főherczegnő Skóciába és Írországra is ellátogat. *Stefánia* főherczegnő és hó 5-ikén este a *Wight* szigetén fekvő *Rydeba* utazott és pénteken meglátogatta az angol királynőt *Osborneban*.

Berzsenyi-szobor. Szombathelyen *Berzsenyi Dánielnek*, Vas megye nagynevű szülöttjének szobrát a városház előtti parkban állítják föl. Az alapozási munkálatokat már megkezdtek s remélik, hogy a szobor leleplezési ünnepélyét ez év október havában megtarthatják.

Hősök emléke. Szegeden szép ünnep volt e hó 5-ikén. A Szeged-Szöreg közötti csatában 1849. augusztus 5-ikén elesett honvédek emlékére közadakozásból emelt szoborneműt leplezték le tengeri közönség jelenlétében.

A szobornál ez ünnepélyen a városi hatóság, a 48-as honvédek egyesülete, a városrészi népkörök és többi egyesületek és társulatok zászlóik alatt testületileg jelentek meg. Az ünnepélyt azegedi dalárda nyitotta meg a himnusz eléneklésével. *Fluck* Ferencz szoborbizottsági elnök, 48-as honvédtiszt, hatóság emlékeztetőt tartott, mely után a koszorúkkal elborított szoborról a lepel lehullott. *Lázár* helyettes polgármester Szeged város nevében a szobrot átvette, azután *Szávay* Gyula szavalt a szobor alkalmi költeményét, végül a polgári dalárda a szózatot énekelte. A szobornál magas gránitoszlop, tetején ágyúgolyón kiterjesztett szárnyaló turulmadár, a talapzaton bronz babérszörny. A szobor felirata: «A szabadságharcban 1849. augusztus 5-én Ujszeged-Szöreg alatt elesett honvédek emlékére. Csatájuk a védelemzett népjog csatája volt.»

Házasság. *Dr. Katona Lajos*, II. ker. főgymnáziumi tanár, lapunk munkatársa, a múlt július hó 30-án tartotta egybekelését *Thuránszky Irén* úrhölgygyel, a vizvárosi tanítónőképző intézet igazgatójával.

Művész-ünnep. «Nemzeti Szalon», képzőművészek és műpártolók egyesülete, augusztus első felében nagyobb ünnepélyt rendez az egyesület és részben a hírlapírók nyugdíjgyuleta javára. Az ünnepély *IL. Rákóczy* Ferencz és társainak hajókon megérkezését ábrázolja Konstantinápolyba, hol a szultán fogadja vendégeit s tiszteletükre fényes ünnepségeket rendez. Mint a programmból látható, az ünnepély Konstantinápoly mulatóhelyen fog lefolyni az esti órákban s kiállításra páratlanul fényes lesz.

* **Szerencsétlenség.** Komáromból írják nekünk: A folyó hó 1-én 5–6 óra közt dúló vihar Komárom megyében is érezhető volt. *Bávány-Szakállas* községben *Ferencz József* komárommegyei nyugállatorvost, ki a vihar közeledtére a nagy-topolyai faszorban kocsiján hajtattott, a szél által derékon eltört fa agyonütötte.

A VASÁRNAPI UJSÁG REGENYTÁRA.

Szudáni harcos.

SLATIN BASA VISZONTAGSÁGAI SZUDÁNBAN.

(Vége.)

Khartum bevétele után nem sokára megbetegedett a hatalmas mahdi. Sem a feleségei, sem a szudáni csodadoktorok szerei nem bírtak rajta segíteni s már hetedik nap a bekövetkezendő halálán kételkedni nem lehetett.

Érezte ezt maga a mahdi is. Összehívatta tehát legfőbb embereit s így szólt azok előtt: «A próféta *Abdullahi* kalifát rendelte utódomul, kövessétek őt és parancsait!» Azzal elmondta a mohamedán hitvallást: «*Lei illahi il allah, Mohamed raszul alah!*» — mellére kulcsolta kezeit, kinyújtózott s kilehelte lelkét ez a minden esetre rendkívüli ember.

Mohamed Ahmed mahdi után tehát *Abdullahi* kalifa lett a roppant új birodalom korlátlan hatalmú papi fejedelme, a ki alatt egy cseppel sem lett könnyebb a *Slatin* sorsa, sőt ennek rendkívül gyanakodó természete és kegyetlensége miatt csak súlyosbodott; hiszen *Abdullahi* előtt épen semmi sem volt az emberi élet s többek közt egész arab törzseket is kiirtott saját hívei közül.

Nem csoda ezért, ha nagy lett ellene az elégedetlenség s utóbb már maguk a legbuzgóbb «*hitharcosok*» is titokban örültek, ha a kalifa csapatai valahol vereséget szenvedtek. Így több

bek közt, midőn az olaszok *Kasszala*t elfoglalták. Ezt így adja elő *Slatin*:

«Egy nap, a reggeli ima után, a kalifa ajtaja előtt három férfi jelent meg, kik sürgősen kérték, hogy a kalifának jelentsék be őket. Megismertem, hogy ezek a Kasszalában állomásozó baggara-törzsek emirjei s arezükrol azt olvastam le, hogy nem jó hírrel járulnak uruk elé. Nem sokára beeresztették őket s rövid időre rá a kalifa környezetében rendkívüli felindulás jeleit tapasztalhattam. S volt is ok rá, mert csakugyan *Kasszala* elestét hozták hírrül, a mit most már a kalifa el nem állíthatott.

Megfuvatta hát a trombitát, megverette a nagy hadi dobokat, felynergelték a lovakat és a kalifa vezéreitől, a lándzsások, lovasok nagy tömegeitől kísérvé, ünnepélyesen a folyó partjájáig lovagolt. Ott arra kényszerítette lovát, hogy térdig a vízben lábáljon, azután pedig kardot rántott és fenyegetőleg kelet felé intve, harsány hangon többször ezt kiáltotta: «*Allahu akbar!*» A tömeg ordítva ismétlé ura szavait, a nagy rész azonban szive mélyéből örömditt a kalifa felháborodásán, újabb megaláztatásokat kívánt neki s kérte az Eget, hogy uralmának nyomaszott igája alól mielőbb felszabadulhasson».

Fellette érdekes részleteket mond el *Slatin* a Szudánban általánosan uralkodó kegyetlenségről, a mit különben ott mindenki egészen természetesen talál. Az emberi életnek valóságilag semmi becsé sincs s a még leghatalmasabb ember sem tudhatja, vajjon holnap már nem vá-

gatja-e le valami csekélység miatt vagy csupa gyanúból is a kalifa.

Különösen kiméretlenül bánnak pedig a rabszolgákkal, addig t. i. míg azok onnan, a hol fogságba estek, a piacra nem érkeznek, míg ha már egyszer gazdájuk akadt, akkor aztán sorsuk elég tűrhető lesz.

Leírja *Slatin* többek közt, midőn a szudániak *Abissziniá* ellen hadat viseltek s az amharák törzsét megvervén, az elrablott asszonyokat, gyermekeket, kiknek férjeiket s apáikat előbb kardra hányták, elegendő táplálék nélkül hajtották át az *Abissziniá* és *Omderman* közötti roppant területen. Szegényeket, kiket csak most szakítottak el családjaiktól, mezitláb, majdnem meztelen, végig korbácsolták az országokon, épen mintha csak baromnyaj lettek volna. Legnagyobb rész elpusztult az úton, de még mindig több száza ment azok száma, kik szívzaggató állapotban megérkeztek *Omdermanba*, a mahdi birodalmának új fővárosába.

A kalifa a fiúkat magának tartotta meg, hogy felnelve s katonáivá képezze őket, az asszonyokat pedig eladatta. A vásár napokig tartott, mert folyvást új csapat-fogyel érkezett. Ott feküdtek a szerencsétlenek csoportokban az utcán, rongyokkal burkolva vagy teljesen meztelenül; a betegeket már senki sem akarta megvenni, pedig néhány tallérért akár mennyit adtak volna. Ott aztán rakásra haltak, mire a rablók egyszerűen a *Nilusba* hányták őket.

A vásár különben ép úgy megy véghez, mintha állatokat adnának el. A vevők a portékát legalaposabban megvizsgálják; kinyitják szájukat, hogy fogaik állapotáról meggyőződjenek, végigtapogatják az egyes tagokat, azután megléptetik maguk előtt a foglyot, épen mint a lovat és ökröt szokás, hogy a járás hibátlansága felől is meggyőződhesse. Azután kérdéseket intéznek a rabszolgához, hogy lássák, mennyire érti az az arab nyelvet, a melynek tudása különösen a fiatal nők árát szökteti fel.

S mind ezt a vizsgálatot a rabszolgák teljesen

A kalifa Kasszala eleste után.

közömbösen veszik s szinte egész természetesnek találják.

Mikor a vizsgálat véget ért, akkor aztán megkezdődik az alkudozás, miközben a vevő a földnek poráig lebeosméri a portékát, míg az eladó az égig magasztatja. S mindezt a rabszolgá nyugodtan hallgatja végig.

Az árak különben rendes időben körülbelül ilyenformán alakulnak:

Vénebb munkásnő 50—80 tallér; fiatalabb munkásnő 80—100 tallér; 8—11 éves leányok, szépség szerint 110—160 tallér; felnőtt lányok szépség és lézármaság szerint 180—700 tallér.

Ez az árjegyzék azonban az egyik vagy másik cikkben nyilvánuló lanyhább vagy élénkebb kereslet szerint nagy ingadozásoknak van alávetve.

Végre egy pár megvesztegetett arab segítségével sikerült Slatinak a kalifa kezei közül megmenekülni s szinte esodával hátrós utazás után 1895 márczius 10-én Kairóba érkezett, miután csaknem tizenhét esztendő töltött Afrikában, melyből tizenegy év a rabságra esik. Ezen rendkívüli élményeit írta le Slatin könyvében, mely magyarul «Tízlet-vassal a Szudánban» czim alatt, az Atheneum kiadásában, két vastag kötetben megjelent s bizonyára a legérdekesebb olvasmányok egyike.

SENKI FIA.

Regény. Írta VERNE GYULA.

MÁSODIK RÉSZ.

AZ UTOLSÓ ÚT.

(Folytatás.)

Midőn a csöcselék egy részét a rendőrök a gyár mellől visszanyomták, a fiú odament a leányhoz, föléje hajolt. Nem volt eszméletlen. Főlemelte a fejét s arcát a gázláng felé fordította.

— Sissy! Sissy! — rebegte. Csakugyan Sissy volt, de nem hallotta a fiút. Nem sokat gondolkodott, hogy mitévő legyen; karjára emelte a leányt, miként ha édes öcsese lett volna, s a közeli pályaudvarba vitte.

Midőn a vonat elindult, Sissy egy első osztályú kocsi pamlagán feküdt félig eszméletlenül, mellette térdelt Senki fia, szőlítgatta, biztatta, megölelte.

Végre is volt joga arra, hogy Sissyt, egykori martír-társát elszöktesse, s ha a szegény leány valaki részéről számíthatott könyörületségre: leginkább ehhez a fiúhoz fordulhatott, kit hajdanában az undok szipirtó ellen oly szeretettel vett védelmébe.

XIII.

«Pál fordulása.»

1885 november 16-án egész Irlandban, sőt talán az egész földkerekségen sehol olyan nagy boldogság nem volt, mint a «kis pénzes zacskóhoz» címzett bazárban.

Sissy a lakás legkényelmesebb szobájában pihent még, agya mellett állott Senki fia. Most már megismerte a fiút, ki hajdanában a hard kunyhójából égerütat vett és ime előtte áll, mint szép, erőteljes fiú.

Mikor egymástól elváltak, csak a hetedik évben járt Sissy, most a tizennyolcadikat tapossa. Vajjon lesz-e belőle a kiállott sok szenvedés, megpróbáltatás és nyomorúság után olyan szép leány, mint a minővé szerencsés körülmények között bizonyára fejlődött volna? Tizenegy éve már annak, hogy utoljára látták egymást és mégis reá ismert hangjáról; Sissy is visszaemlékezett a kis, gyöngye fücskára benne.

Sissy élete eddigéig olyan volt, mint a többi szegény leány Irlandban. A hard hat hónappal azután, hogy Senki fia a kunyhóból megszökött, delirium tremensben meghalt, Sissyt

visszavitték a donegali szegények házába. Ott élt két esztendeig, azután más szerencsétlen leánynak kellett helyet csinálnia. Kilencz éves volt, a kezemunkája után kellett ebben a korban a szegény leánynak megélnie. Ha szolgálatba nem állhat — bért nem kap, csak el-látást, — akkor valamely gyárba kell beszegődnie. Belfortba küldték Sissyt, a hol egész rakás szövő-gyár volt. Itt tengette életét napról-napra abból a néhány penceből, a mit naponta keresett; ide dobták, oda dobták, durván ráiraváltak és nem akadt egy árva lélek sem, a ki pártját fogta volna. És ő mégis mindig jó, türelmes, szorgalmas volt. Az élet viszontagságai korán hozzászoktatták a türelemhez.

Akkortájt, hogy Senki fia reá talált, még csak nem is gondolhatott arra, hogy sorsa megváltozik; már-már kétségbeesett: . . . s ime feleje nyugtotta védőkarját az a fiú, ki iránt életében először volt jó és gyöngéd . . . az a fiú pedig egy árúház tulajdonosa és főnöke ma. A pokolból szabadította ki, most nála van, az üzletbe alkalmazza, mint elárusítót, avagy . . . szolgálója —

— Ó? . . . szolgáló? . . . No hiszen meg is engedte volna Kat, hát még Bob . . . Senki fia még kevésbé! . . .

— A házáznál akarsz tartani engem? — kérde Sissy.

— Azt mondom én is, hogy a házamnál, Sissy.

— De legalább dolgozom, hogy terhedre ne legyek.

— Dolgozol, édes Sissy.

— Mi lesz a dolgom?

— Egyelőre semmi, Sissy.

Ezzel egyelőre be kellett érnie. No de egy hét múlva már ott találjuk a boltban. Bezzeg szépen helyre jött, csinos, kedves alak volt, hamar beletanult az új foglalkozásba, s a kis bazár újabb vonzó erővel esalogatta magához a vevőközönséget.

Az 1886 december 31-én készített üzleti mérleg szerint a kis bazár ebben az évben minden eddiginél fényesebb üzletet csinált. A «kis pénzes zacskó» vagyona kétezer font sterlingnél többre rögött már. O'Brien maga átnézte az üzleti könyveket és bizonyította, hogy úgy van. A derek kereskedő szerencsét kívánt Senki fiának ehhez az eredményhez. Amde szívére kötötte, hogy ezentúl is olyan óvatos és megfontoló legyen.

— Nehezebb dolog a vagyont megtartani mint megszerezni, — mondá O'Brien, midőn az üzleti könyveket újra visszaadta a fiúnak.

— Igaza van, uram. Higgye el, nem is térek le soha a józan megfontolás útjáról. Örökké sajnálom, hogy az Irlandi bankban elhelyezett pénz tulajdonképen nem hajrt elég hasznót. Veszteg hever ott, alszik mintegy, s a ki alszik, az nem dolgozik.

— Nines igazad, fiam, pihen az, s a pénznek épen úgy szüksége van a pihenésre, mint az embernek.

— Látja, O'Brien úr, ha valami jó alkalom kínálkozik . . .

— Nemesak jónak, hanem kitünőnek is kel-lene lennie.

— Nem bánom, hát, kitünő alkalom kínálkozik, azt hiszem ön is azt tanácsolná, hogy —

— Hogy felhasználná? . . . Természetesen, fiam, főleg, ha a te szakmádna vágna a dolog.

— Én is úgy gondolkozom, O'Brien úr, eszem ágában sincs, hogy olyan vállalatba fogjak, melyhez semmit sem értek. Ha az ember okos megfontolással kezd hozzá, talán szélesebb alapokra fektethető esetleg üzletét.

— Nem cselekedném helyesen, fiam, ha erről téged le akarnának beszélni. . . s ha esetleg megtudok valamit . . . valami biztosan jövedelmező vállalatot . . . később talán . . . hiszen majd beszélünk még róla.

Bölcs előrelátással többet ennél mondani nem akart O'Brien úr. Február 23-ka olyan nap volt, melyet a «kis pénzes zacskó» lakói akár veres plajbászszal húzhattak volna alá a kalendáriumban.

Ekkor történt, hogy Bob egy létra tetejéről szinte alábucskozott, midőn valaki reá kiállott, még pedig ilyenképen:

— Hahó, ki az ott az árboz tetején? Hahó!

— Grip! — rikkantott le Bob, s egy pillanat

múlva a létra fáján alácsúszott, mint pajkos gyermekek a lépcső karfáján.

— Nem is más, Senki fia, remélem, jól van, te tökmag? . . . Kat is, he? . . . O'Brien úr is? . . . Úgy hiszem senkiről sem feledkeztem meg?

— Senkiről? . . . Hát én senki vagyok, Grip?

Egy szép, ifjú leányka kérdezte ezt tőle, a ki örömtől sugárzó arcczal lépett a «Vulcan» első fűtőjéhez, s himezés-hámozás nélkül megcsókolt a orcáját.

— Mi-ki . . . ez? . . . szólalt meg Grip képtelen zavarodottsággal . . . kisasszony . . . én magam nem ismerem . . . Itt csak úgy vaktában ölelgetik és csókolgatják az embereket?

— Jól van, ismerkedjünk meg, akkor ismét elülről kezdem az ölelést és csókot.

— Hisz ez Sissy! . . . Sissy . . . Sissy! . . . kiáltozta féktelen jó kedvvel Bob.

Senki fia és Kat épen ekkor nyitottak be. Gripnek a kópénak most már nem volt szüksége bővebb magyarázatra, mind egy szálíg visszadta a csókot és ölelést. Szent Patrickra! Hiszen ez a Sissy olyan megenni való édes jószág! Minthogy Amerikából Senki fiának ajándéka, — ha majd felmő — férfituzó készletet hozott, volt abban csizmahúzó, borotva, hab-tégely; most egyet gondolt, s azt mondta, hogy tulajdonképen Sissynek szánta, mert sejtette, hogy a «Little Boy» czég bazárjában fogja találni. Sissynek el kellett az ajándékot fogadnia. Senki fia épenséggel nem vette zokon.

A bedford-streeti árúházban olyan boldogok voltak az emberek. Ha Gripnek a hajón nem akadt teendője, bezzeg nem őrizte a horgonyt. Úgy látszik, hogy a kis bazárban valami mágnésű van, melynek vonzó ereje elhat a dockokig és Gripet Sissyhez vonzza. Hja, a természet törvényeivel nem lehet újítat húzni. Senki fia hamar észrevette a dolgot.

— Úgy-e szemrevaló egy teremtes ez az én nővérem? — kérde egyszer Griptől.

— A te nővéred, fiacskám? . . . Bizony cseppet sem volna szép, . . . határozottan csúnyaság volna, ha amúgy jószántából nem lenne nővéred . . . Mondom, csúnya volna . . .

— Csúnya? . . . Sissy? . . . kövesd meg szavaidat, Grip!

— Tudom, hogy számárságokat beszéltek össze-vissza . . . nem is telik tőlem egyéb . . . hiszen ha értenék a szép szóhoz . . .

Pedig Kat bizonyosságot tehet róla, hogy Grip ért a szép szóhoz s alig három hét telt el hazakerzése óta, midőn Kat ezt mondta Senki fiának:

— Olyan mostanság ez a mi jó Gripünk, mint a vedlőfélben levő állatok. Eddigélé fekete volt a képe, lassanként fehér színt ölt . . . Úgy sejttem, hogy nem sokáig marad a «Vulcan»-on. O'Brien is hasonlóképen vélekedett.

És mégis, mikor a «Vulcan» márczius 15-én Amerikába indult, Grip újra ott állott régi helyén a kazán nyitott ajtaja előtt, mintha annak a hajónak épen az első fűtőre lett volna égető szüksége.

Május 13-án vetett újra horgonyt Dublinban a «Vulcan». Grip «szineváltozása» most még szemelláthatóbb volt, mint előbb. Mondanunk sem kell, hogy a lehető legzisebben fogadták. Senki fia, Kat és Bob nyakába borultak. Sissyvel szemben Grip szörnyen tartózkodó volt, megelégedett azzal, hogy a bal orcáját megcsókolta; Sissy is beerte azzal, hogy Gripnek a jobbik orcájára lehetett egy csókot. Grip napról-napra hallgatagabban, Sissy komolyabban lett, ha Sissyvel együtt volt. Ez a tartózkodás a kis család bizalmas együttléte alkalmával is feltűnt. Mikor estéinkint elbucskoztak, Senki fia rendszeren így szólott Griphez:

— Viszontlátásra — holnap reggel!

Grip ezt felelte:

— Nem, . . . nem hiszem, hogy holnap eljöhessenek . . . sürgős dologom van a gépházban . . . nem jöhetnek el semmi esetre!

Hanem azért másnap reggel mégis csak beállított a jó Grip, még pedig egy órával előbb mint tegnap . . . És csodák csodája! . . . Az ábrázata napról-napra fehéredett.

Grip alighanem hajlandó lett volna most már belépni a «Little Boy and Co.»-ba, s elhagyta volna eddigi foglalkozását . . . Csak hogy Senki

fia bölcsen hallgatott róla. Hadd pedze Grip maga a dolgot.

Junius elején kerülgette is már a jó Grip ezt a dolgot, mint macska a forró kását.

— Nos, jól megy-e még mindig az üzlet? — kérde Grip.

— Itéld meg magad, Grip. Láttad üresen a boltot?

— Mindig van sok . . .

— Még pedig sok, Grip; főleg mióta Sissy áru.

— Cseppet sem csodálom, fiacskám! . . .

Nem értem, hogy is lehet ember Dublinban . . . sőt egész Irlandban, a ki nem tőle vásárol.

— Nem is szolgálhatná ki senki úgy, mint ez a kedves . . .

— Több, . . . őh sokkal több ennél — vágott közbe Grip, a nélkül, hogy meg tudta volna találni az alkalmas kifejezést.

— Nos hát, mint ez az elbűvölő ifjú leány! — segíté ki Gripet zavarából a fiú.

— Így hát jól megy a dolog?

— A mint hallád.

— És Balfour?

— Ó is jól van.

Középor repült a gyárra.

— Nem az egészségről tudakozodom — veté élénken Grip. — Mit törődöm én a Balfour úr egészségével? . . .

— De én törődöm, Grip. Nagyon hasznavehető emberünk. Kitünően érti a dolgát.

— Jól érti hát a dolgát?

— Nagyszerűen.

— Kissé mintha már öreg volna.

— Nem, alig tűnik fel.

— Hm!

Ez a hm, azt akarta jelenteni, hogy a jó Balfournak nem sokára már a munkaképesség határát kell elérnie.

A párbeszéd megszakadt. Senki fia elmesélte Katnak, Kat nem állhatta meg, hogy kissé ne kacagjon.

Bob sem fért meg a bőrében. Nehány nappal utóbb ezzel a kérdéssel fordult Griphez:

— A «Vulcan» úgy-e bár nem sokára fölszedi a horgonyt?

— Az . . . mondják legalább . . . meglehet — felelé Grip borus arcczal.

— S te újra a kazán mellé állasz, úgy-e? — faggatózik «and Co.» úr.

Az első fűtő szeméi fellobbantak, mintha a kazán gyomrába vetett kőszemet azzal akarta volna lángszítani; pedig nem volt egyéb oka ennek a szemfellobbásnak, mint Sissy, a ki

épen ekkor tartott feljök, s Grip előtti megállva, így szólott hozzá:

— Grip, legyen szives, adja le azt a láda csokoládét, nem érem el . . .

A «Vulcan» első fűtője rögtön levette azt a ládát.

Vagy:

— Kérem, édes Grip, segítse levenni azt a süveg czukrot, nem bírom . . .

Grip rögtön leemelte a polezról a süveg czukrot.

— Hosszú lesz az útatok, Grip, — faggatózik tovább Bob hamiskás szemhunyorgatással. Úgy látszik, kedve telt abban, hogy Gripet meg-meg-boszantsa.

— Attól félek, hogy nagyon hosszú lesz. El-tart legalább négy-öt hétig.

— Hát az sok? — Azt gondoltam, hogy négy-öt hónapig.

— Ót . . . hónapig? . . . Már miért nem mindjárt öt évig! — kiáltott fel rémülten Grip, mintha öt évi fegyházról lenne szó.

— Remélem, nagyon örülsz az útnak, Grip?

— Láncoz adtát! . . . hogyné örülnék . . . mikor örülnék.

Sissy és Grip.

— Hallod, Grip . . . te nagyon oktondi legény vagy! . . .

Bob elfintorította az arcát és elszaladt.

Szegény Grip mostanság tulajdonképen nem is élt; mert élet-e az, ha valakinek az esze soha sincsen a helyén, ha ébren álmodik, s kicsi hija, hogy fejét nem megy neki a falmak? Hogy-hogy nem, még egyszer reá adta fejét a tengeri útra s a «Vulcan» junius 22-én el-hagyta a dublini kikötőt.

Az alatt, míg távol volt, a «Little Boy and Co.» czég még fényesebb kilátásoknak nézett elébe. Senki fia megszerezte jogszabadalmozott új játékszernek kizárólagos elárusítási jogát.

Ennek a játékszernek már az is óriási kelen-dőséget biztosított, hogy a «Little Boy and Co.»-nál lehetett csupán kapni. A nyaralóba készülő gazdag családok gyermekei napról-napra ostro-molták Bobot, mert egyik sem akart a nélkül a játék nélkül falura menni. Pedig nem is igen volt olesó ám. Bob nem győzte a kiszolgálást, Sissy is segítette neki, így aztán még nagyobb volt a vásárlási kedv és búsább a napi be-vétel. Csupán ebből az egy árucikkből néhány száz guinee hasznuk volt. A karácsonyi piac eredményét is beleszámítva, ez év végén mint-egy háromezer font sterling volt a «Little Boy» vagyona.

— Senki fia számítgatott már arra, hogy

Sissyt tisztességesen kihazasíthatja, ha ugyan kedve lesz férjhez menni. Grip szemrevaló ifjú volt, tetszett is nagyon Sissynek, bár a világért sem árulta el. Csak az a Grip nem mert még nyilatkozni. A jó fiú azt gondolta, hogy nélküle a «Vulcan» nem érte semmit, sőt a midőn Senki fia ezelőzött arra, hogy ő maga is, ha emberről emberre lesz, megházasodik, Grip majd megpukkadt nevetésben.

Mikor a «Vulcan» július 29-én útjáról vissza-tért, az első fűtő, még ügyetlenebb, akadékoskodóbb, komorabb: szóval boldogtalanabb volt, mint annak előtte. Szeptember 15-én fog újra elindulni a «Vulcan». Vajjon Grip újra a kazán előtt áll-e majd?

Valószínűleg, mert a gonosz Senki fia egy-általában egy lépést sem szándékozott tenni a dülőre álló kérdés megoldásának siettetésében. Hadd kezdje meg Grip. Menjen hozzá s kérje meg nővéreket a kezét annak rendje és módja szerint. Ő felelős azért, hogy nővére boldog legyen. Csakhogy persze ő föltétlenül azt ki-vánta, hogy Grip szakítson a tengerészettel, lépjen be az üzletbe társul. E nélkül szóba se áll vele.

— Azt már más . . . hát nem igen ügyeli? Nézze csak meg egyszer, de jól, majd meglátja, milyen szépséges egy teremtes. Hát azt tudja-e, hogy ma-holnap tizenkilenc éves lesz?

— Micsoda? már annyi volna? pedig hát igen jól tudta, hogy annyi. — Téved Kat néni.

— A mint mondom, tizenkilenc éves, nem sokára bekötik a fejét, Senki fia keres majd neki egy jóra való férjet. Úgy huszonhat-huszonhét éves, épen mint maga. Persze-persze, olyannak kell lennie, a kiből teljesen megbízhatnék. Olyannak nem szabad lennie, a ki tengerész, miféle férj is egy tengerész? Nem illik össze a kettő. No meg Sissynek szép hozománya is . . .

— Nem kell neki hozomány — veté közbe nagy hirtelen Grip.

— Igaz, ilyen bájos teremtes, nő de a ho-zo-

mány végre is jó dolog. Kis urunk majd talál Sissynek való férjét.

- Talán szemelt is már ki?
- Úgy hiszem, hogy kiszemelt valakit.
- Gyakran jár az a bizonyos úr a bazárba?
- Nagyon gyakran.
- Ismerem én is?
- Nem, úgy látszik, hogy maga nem ismeri őt! - Kat lopva rápillantott Gripre, ki szemét földre szegezve ült a széken.
- Sissy leányasszonyak is tetszik az az izé? - kérde szörnyen akadozva.
- Hja, azt nem lehessék tudni! Hja vannak olyan titkolózó természetű emberek, a kik...

Uram teremtem, már hogy lehet valaki olyan agyalagult! - kiáltott fel Grip.
- Én is amondó vagyok! - erősíté Kat néne.
Még ez a kézzelfogható czélzás sem hatott Gripre. Egy héttel több ismét útra kelt a «Vulcan»-nal s midőn október 29-én hazajött, le lehetett az arczáról olvasni, hogy most már tudja, mitevé legyen. Hanem szólni arról még mindig nem akarozott.

Pedig lett volna elég ideje, mert a «Vulcan» ezúttal két hónapig vesztegelt a kikötőben, mert sok tatarozni való akadt rajta. Két hónap alatt az Isten szerelmére, csak kimondhat az ember egy izike-pizike kurta szókendát.

Kattól első látogatása alkalmával először azt kérdezte:

- Remélem, Sissy kisasszony még nem ment férjhez?

- Még nem, de nem sokára férjhez fog menni.

Megérett már a dolog, - viszonzá a jó asszony.

Mint hogy a teljesen leszerelt hajón már nem akadt semmi dolga, redésen - mondjuk inkább - mindig a «Little Boy» bazárban volt. Még ha itt lakott volna, sem őrizhette volna annyira a boltot. Hanem az a bizonyos ügy csak nem akart végleg dűlőre jutni.

A «Vulcan»-t ma-holnap újra tengerre bocsátják. Egy hét múlva fölszedi ismét a horgonyt. És ez az elhetetlen Grip még mindig hallgatott. Vagy legalább azt nem mondta, a mit tőle annyira vártak.

Ekkor, december első hetében, valami váratlan dolog történt.

Levelet kapott O'Brien Ausztráliából. Ez volt a levél tartalma:

«Mac Carthy Márton, Martin, Murdock a feleségével meg leánykájával, továbbá Sim és Pat Melbournban vannak és egy Irlandba induló hajóra szállottak. A szerenese nem kedvezett nekik s épen olyan inségesen térnek haza, mint kivándoroltak. A hajó, melyen hazaindultak, a «Queensland», aligha három hónapnál előbb köti ki Irland partján».

Senki fiát nagyon elszomorította ez a hír. Az a derék család tehát az újvilágban csak szerencsétlen volt, ügyefogyottan, támasz nélkül állanak majd a hazai földön. No hát, fogadott gyermekököt meg fogják legalább látni, ő nem hagyja el őket. Hej, ha tiszter ilyen gazdag volna, hogy tiszterte olyan jó helyzetet teremthetne számukra!

O'Brientől elkérte a levelet. Gondosan elvette. És ettől a percztől kezdve egy árva szóval sem hozta szóba sem a levelet, sem a Kerwan-majorbéli családot.

Ez a hír roppant hatással volt Gripre. Hja, az emberi szív mindig egyforma, még egy első fűtő szive sem lehet kivétel. A Mac Carthy-fiúk majd hazajönnek, Sim is, Pat is derék szál legények, Senki fia pedig úgy szereti őket, mintha bátyjai volnának. Hátha egyiknek vagy másiknak szánta Senki fia Sissyt? Grip irtózatosságon féltékeny lett, úgy, hogy december 9-én szilárdul el volt határozva, hogy ennek a bizonytalanságnak végét veti. Lám, Senki fia épen akkor hívta őt félre, s azt mondta neki:

- Grip, jer az irodába, beszélni valóm van veled!

Grip belesápadt. Sejtette, hogy valami nagyon fontos dologról lesz a szó.

Midőn egymással szemben leültek, a «kis pénzes zacskó» főnöke száraz, üzleti hangon kezdé a beszédet.

- Nagy terjedelmű üzletbe akarok fogni, szükségem volna a pénzre.

- Hja, fiacskám, valami sok nincsen. Mennyi kellene?

- Mind, a mit a takarékpénztárba tétél.

- Vedd ki, fiacskám és használd.

- Itt van a takarékpénztári könyvecske, ird alá, hogy a pénzt kivehessem.

Grip aláírta a nevet.

- A kamatokról, melyet fizetni fogok, most nem szólok.

- Kár is volna.

- Még pedig azért nem, mert te mátol fogva a «Little Boy» cég tagja vagy.

- Miféle czímen?

- Mint üzletárs.

- Mi lesz a hajómmal?

- Felmondod a szolgálatot.

- Hát a hivatásom?

- Szakítász vele.

- Ugyan miért?

- Mert feleségül kell venned Sissyt.

- Feleségül? Én? Sissy kisasszonyt? - kérde Grip, azt sem tudva hamarjában, hogy fiú-e vagy leány.

- Úgy van, Grip, úgy, Sissy a te feleséged akar lenni.

- Mi? Ő maga akar?

- Akar; s mert te is szeretnéd őt feleségül venni...

- Én is? ... Őt feleség... hm, ... hát úgy van... bizony...

(Folytatása következik.)

A PÉCSI SZÉCHENYI-TÉR FÉL ÓRÁVAL A BOBBANÁS UTÁN. — Páts Hermin fényképe után.

Léghajón az éjszaki sarkra. A Spitzberg szigetéről július 27-ikén kellett volna Andréé-nek elindulni léghajón az éjszaki sark felé. Az időjárás azonban kellemetlen volt, s a folszállást néhány napra elhalasztották. Andréé léghajójának töltését július 25-én befejezték. A léghajó hordereje megfelelő az előzetes számításnak.

A franciaországi népszámlálás. A legutóbbi népszámlálás eredménye sem öröndetes. Franciaország lakossága nem szaporodik. Az idei népszámlálás szerint Franciaország lakossága 39,228,969 lélek, tehát csak 133,819-el több mint 1891-ben.

A divat. A nyár nem sokára végét járja, de a hölgyek toillettei közt még mindig új és új nyári öltözékek látnak. Az előkelő ruhatermekben, így Ch. Drecoll termében még az utóbbi napokban is nagyon sok szép nyári öltözék készült, bár a közelgő őszi sasion újonságainak összeállítására is élénken foglalkoztatja már őket. Valószínűleg ezek sem fognak hátramaradni azok mögött az öltözékek mögött, melyek e hires cég műterméből eddig kikerültek.

A nyári löversenyek, melyek az idén 10 napon át tartanak, aug. 9-én veszik kezdetüket. A lovaregylet főnöktára a közönség azon részét mely okvetlenül kimegy a versenyekre, há rozsi idő van is, saját kényelme érdekében félkéri, hogy jegyét lehetőleg előre váltsa meg a programokon megjelölt elarusító tözsdékben, mert előreláthatólag nagy lesz a tologás a versenyerti pénztáraknál, s a jegyek ellenőrzés feltűzőndök, hogy ne legyenek kitéve az ellenőrzés felszólításának.

A Vasárnapi Ujság - vidéki előfizetői kedvezményében Budapest pontos útmutatóját díjtalanul kaphatják, ha a bekötési és bélyegköltések fedezetére kötött példánynál 25 krt. fizűtött példánynál pedig 20 krt küldenek be kiadóhivatalunkhoz. Éme könyv a millenium alkalmából készült, s mintegy 200 oldal terjedelemben 40-nél több képet, Budapest térképét, a kiállítás tervrajzát valamint 10 drb kedvezmény jegyet tartalmaz, mely utóbbiak a könyv tulajdonosának a kiállítás tartama alatt 4-33% engedményeket biztosítanak. Uthaigazító tartalmánál fogva ezen könyv a székesfővárosba felrúduló idegennek igen használható zsebkönyv.

Menetdíj-kedvezmény a nisny-novgorodi kiállítás alkalmából. A magyar kir. államvasutak igazgatóságútól vett értesülés szerint a folyó évi október hó végéig Nisny-Novgorodon tartandó ó orosz mű és iparkiallítás alkalmából a magy. kir. államvasutak budapesti városi menetjegy irodájában Granicza, Radsiwilow és Wolotschik határállomásokon át Nisny-Novgorodra és vissza szóló 30 napig érvényes mérsékelt árú menetérti, illetve körutazási jegyek adatnak ki. Bővebb felvilágosítással említtet irodában készségesen szolgálnak.

HALÁLOZÁSOK.

VÁLLYI JÁNOS, a tiszántúli ref. egyházkerület főgondnoka és főrendiházi tag, e hó 3-ikán elhunyt Majtison, hol hosszabb idő óta betegeskedett. A református egyház e nagynépszerűségű fia 70

BÁLINT, az egri főkáptalan tilaji kasznárja, 69 éves, Tilaj-Pusztán. — Jabukai NEMESHEGYI JÓZSEF, élete 71-ik évében, Koroson.

SZACSVAY SÁNDORNÉ, Wesselényi Jozefa grófnő, ki 120,000 frtnyi összeget hagyott jótékony czélokra, Kolozsvárt. — TORÓK ISTVÁNNÉ, szül. Óhegyi Jozefa, Torók Jenő budapesti hírlapíró édes anyja, 46 éves, Budapestben. — KELEMEN IRMA, 19 éves korában, Erzsébetvárosban. — Kis-solymosi Smó LUZZA, élete 53-ik évében, Budapestben. — SZERB TÖRÖRSÉ, szül. Fejér Emma urné, Szerb György orsz. képviselő édes anyja Budapestben.

Szerkesztői mondanivalók.

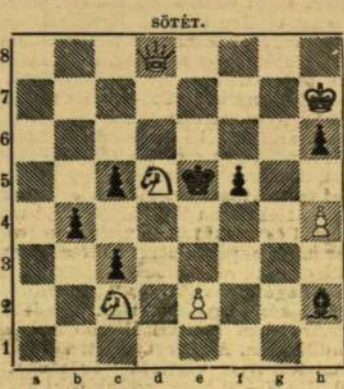
Östörvényünk. A közlendők közé sorozhatjuk, de előbb egy kis simításra szorul; vannak benne olyan prózai sorok, a költemény szárnyalását egészen a földre húzzák. Ilyen különösen az ötödik versszak második és negyedik sora; ilyen az utolsó versszak első sora is, mely még azért is hibás, mert különböző népekül beszél, holott csak az egy magyarról beszélhet. A nép alatt talán nemzedéket ért.

Újvidék. Grand Hotel, M. A kívánt két munkát megrendelheti a «Franklin Társulat» kiadó-hivatalában. A czimek: Király Pál: «Rendszeres Magyar Nyelvtan», — és Dr. Herrmann Antal: «Német Nyelvtan» I. és II. rész.

Ünnepek. Van benne melegség; csak az a baj, hogy szerző a közvetlenség, egyszerűség, természetesség helyett részint a modoros, részint a dagályos kifejezéseket szereti használni. Beszél a lant enyelgő rezgő hurjairól. Minden napuság a buzát köszönti «mint büszkesége legszebb csillagát», stb. stb.

SAKKJÁTEK.

1964. számú feladvány. Pospisil J.-től.

Világos indul s a negyedik lépésre matot mond.

Az 1953. sz. feladvány megfejtése Nemo O.-tól.

- 1. Vd3-d4 ... Kf5-g5? (a) 1. ... Kf5-g6 (b)
2. Kd3-e7 ... t. sz.
3. Vd4-g4-f6 mat.
Világos. a. Sötét.
1. Vd3-d4 ... Kf5-g5? (a) 1. ... Kf5-g6 (b)
2. Kd3-e7 ... t. sz.
3. Vd4-g4-f6 mat.
Világos. b. Sötét.
1. H4-d3 ... t. sz.
2. Megfelelőleg mat.

Az 1954 sz. feladvány megfejtése Gold Samu-tól.

- 1. H4-d3 ... t. sz.
2. Megfelelőleg mat.
Helyesen fejtették meg: Budapestben: E. J. és F. H. — Andorfi S. — Kovács J. — Sárospatakon: Gérecz Károly. — Csomonyán: Németh Péter. — Vaskapuk: Dr. Balassa Zoltán. — A pesti sakk-kör.

KÉPTALÁNY.

A «Vasárnapi Ujság» 31-ik számában közölt képtalány megfejtése: A nagyzás hőbortja.

Felelős szerkesztő: Nagy Miklós. (L. Egyetem-tér 6. szám.)

Molnár és Trill új szerkezetű körképe, a Pokol.

Az emberi fantázia legnagyobb alkotása Dante Pokla a városligeti faszécskén körkép alakjában látható. Ez a körkép merőben új beosztású látványosság.

- Fő részei:
1. A lelkek áttelese az Acheronon.
2. A lebegő lelkek.
3. A tékozlók és fősvények hegye.
4. Dis vár. Az izzó torony. Az égő sírok.
5. Az ember-fák erdeje.
6. A vérfojlyó.
7. A tüzeső.
8. Az égő lábak mezeje.
9. Az ostromozottak.
10. Az aranycsuhás barátok kórmene.
11. A mázárás.
12. A klygók földje.
13. A jégvilág.

Megszámlálhatatlan sokaság. Alomvilági tájak. Soha eddig nem látott színházok. A világnak egyetlen, áttetsző színekkel és szabad alakokkal szerkesztett körképe. Látható reggeltől egész nap a király-utcai faszécskén, szemben a kiállítás második főkapujával.

Belépő díj 50 kr.

A Városligetbe menő villamos kocsik, omnibusok és lévonatu kocsik megállhelye.

A Pokol Gárdonyi G. fordításában a körképből vett képekkel illusztrálva minden könyvkereskedésben kapható. Az ára 50 kr.

A nap változó világossága szerint változó színházok! A tüneményes festészetnek legnagyobb s egész világon egyedül álló alkotása.

Munkácsy Mihálynak

«Ecce Homo»

czímű

óriási festménye

mely a

Krisztus-ciklus harmadik és befejező művét képezi,

naponta reggeltől estig látható az «Ecce Homo-Pavillonban»

Andrássy-ut 127. szám alatt. — Belépő-díj 50 krajczár.

Ertesítés t. olvasóinkhoz!

A Budapest tájékoztató kézikönyvét, mely az ezredéves kiállítás alkalmából csinos vászonkötésben mintegy 200 oldal terjedelemben, 40-nél több képpel, Budapest térképével, a kiállítás tervrajz és látványosságaival, valamint 10 drb kedvezmény-jegyvel melyek a tulajdonosnak 4-33% engedményeket biztosítanak, t. olvasóink figyelmébe ajánljuk. Eme igen csinos kiállítású könyv utbaigazító tartalmánál fogva vidéki és budapesti lakosnak egyaránt nélkülözhetetlen zsebkönyvnek szolgál. A kalanz bolti ára 60 kr., előfizetőink azonban kedvezményképen bérmentes megküldéssel 50 kron, Budapest térképét a kiállítás tervrajz és látványosságaival pedig külön csinosan borítékolva 15 kr. helyett 7 krou kaphatják nálunk.

Utánvételes rendelések figyelembe nem vétetnek és ezért legalkalmasabb az összeg előzetes beküldése.

A Kiadóhivatal

(Budapest, IV. ker., Egyetem-utca 4.)

Advertisement for Weinwurm Antal, featuring a woman sitting and a detailed illustration of a wine bottle and glass. Text includes: 'Weinwurm Antal fényképez első magyarországi chemigraphiai műintezete Budapest, IV., Karoly-utca 3., készít mindennemű czinkedzésű dűczt, autotypia, phototypia, chemigraphia és chromotypia utján. Alaprajzok, térképek, hályozatok fotolitografián át a legújabb nycsabban sokszorosítottak. Külön bevezetés há onkivül való fénykép felvételre.'

Heti naptár, augusztus hó.

Table with 3 columns: Nap, Kath. prot. naptár, Görög keleti naptár. Lists dates from 9 Vasárnap to 15 Szombat.

Foulard-selymet 60 krtól 3 forint 35 krig méterenkint — japáni, chinai, stb. a legújabb min-tázzal és színekben, u. m. fekete, fehér és színes...

„EGYETÉRTÉS” POLITIKAI NAPILAP.

Csávolszky Lajos, 1896. Kossuth Ferenc, felfelőszerkesztő, 1896. főszerkesztő. Az Egyetértés nem dolgozik a határozatlanul olesz esz-közéi, hogy magának egyszerre, tömegesen csakhamar...

Legjobb és leghírevesebb pipere holgyor: a LA VELOUTINE Kijönleges Rizspor BISMUTTAL VEGYITVE CH. FAY, ILLATSZERÉSZ. PARIS — 9, rue de la Paix, 9 — PARIS.

1896. auguszt. 236. sz. 1896. auguszt. BUDAPESTI SZEMLE GYULAI PÁL.

TARTALOM: Budenz József emlékezete. (I.) Munkácsi Bernáttól. A XVIII. század francia irodalma. — Paget Emil után, francziából. A csavargó és holdas gyermekek neveléséről. — Nagyványi Fekete Gyulától. A férfiak forradalma. (I.) Regény. Besant Walter után, angolból. — Hegedűs Páltól. Költemények: Áldás. — Lévy Józseftől. — A farkas halála. De Vigny Alfréd után, francziából. — Zempléni Árpádtól. Bernhárd emlékiratai. — V. A két Concert. — Salgó Ernőtől. Értésítő: Az 1896-iki országos kiállítás. A történelmi fűszertár hivatalos katalogusa. — rdl. — Vargha Gyula: — A magyar hitelügy és hitelintézetek története. — Pálya Jakabtól. — Szentesy Gyula: A rejonok és egyéb költemények. — G. — Högyes Endre: Hazai orvosi oktatásügyünk és a budapesti egyetem orvosi kara. — G. E. — Meier V.: Compositions und Successionsverhandlungen unter Kaiser Matthias, während der Jahre 1615—1618. — d. — Uj magyar könyvek. Megjelen évenként 12-szer, 10 ívnyi havi fizetékben. Előfizetési ára bérmentes küldéssel egész évre 12 forint félévre 6 frt.

Franklin-Társulat magyar irod. intézet és könyvnyomd Budapest.

Magyar kir. államvasutak. Hirdetmény.

(Luxusvonatok és új termes gőzhajók közlekedése Budapest-Fiume-Velence, illetve Ancona között.) Fiume és Velence között. Dánial Enz. nevű új, elegáns termes gőzhajó közlekedik, mely egy oda, míg vissza Pirano érintésével 10 órai időtartam alatt, tehát az eddigi menettartamától 4 órával rövidebben teszi meg útját. A legújabb kényelemmel berendezett ezen hajó az I. helyen kívül még külön luxus osztállyal is bír, mely külön elegáns teremmel, sáttádfézzel, kitűnő ágynak tartalmazó kabinokkal, dohányzó teremmel, villamos világítással és gőzfűtéssel van ellátva. A Fiume-Anconai vonalon hasonló fényfűtéssel berendezett „Villám” nevű gőzhajó közlekedik, mely az I. helyen kívül szintén még külön elegáns termet és kabinokat tartalmazó luxusosztállyal van ellátva; azonkívül még egy kisebb 4 hálóhelyes ellátott elegáns külön családi teremmel is bír, mely négy hálóhely mellett kitűnő kábelrel. Mindkét termes gőzhajó jár Berendz és ócsa vendéglőkkel van ellátva. Ezen termes gőzhajók közlekedésével kapcsolatban az eddigi gyors- és személyvonatokon kívül f. évi június hó 15-től kezdve Budapest és Fiume között csupán első oszt. kocsikkal berendezett luxusvonatok közlekednek, melyek az utat 11 1/4 óra alatt teszik meg. Ezen luxusvonatok menete: Budapesttól a gőzhajójárattal a következő: Indulás Budapesttől minden szombaton és kedden 7 óra 15 perccel reggel; érkezés Fiuméba 7 órakor este. Továbbutazás Fiuméből Velencébe, valamint Anconába gőzhajón 8 órakor este; érkezés Velencébe 6 órakor reggel és Anconába 5 1/2 órakor reggel. Velencéből, valamint Anconából indulás minden vasárnapon és csütörtökön 9 órakor este; érke-és Fiuméba másnapon 7 órakor reggel. Továbbutazás Fiuméből hétón és pénteken a luxusvonattal Budapestre 8 óra 25 perccel reggel; érkezés Budapestre ugyanazon napon 8 óra 25 perccel este. A luxusvonatok Fiumében a gőzhajók kikötő helyéig közlekednek; hasonlóképpen Anconában is úgy, hogy az utasok a kikötő helyétől közvetlenül a vasútra vagy vízra szállhatnak, megjegyzendő, hogy Ancona kikötő és Róma között mindkét irányban I/II oszt. közvetlen kocsik közlekednek. A menetrend akként állapított meg, hogy az Olaszországba utazók az egész utazás alatt csak egy éjjelt töltenek, még pedig gőzhajón, hol kitűnő ágynak állanak rendelkezésre. A luxusvonatok használatáért a gőzhajó menetdíjjal együtt fizendő: Luxusvonatért és luxusosztályért a gőzhajón, ágyval együtt Velencébe illetve Anconáig 23 frt, luxusvonatért és I. helyért a gőzhajón, ágyval együtt Velencébe illetve Anconáig 21 frt, csak luxusvonat, hajó nélkül 15 frt. A tengeri utat a gőzhajón a luxusgyűgyvel együtt 8 frt és az I. osztályért ágyval együtt 6 frt fizetendő. A fentebbi utirányon át közvetlen menetjegyek adtnak ki, következő áron: Fiume-Velencéig át: Budapest-Florenz I. oszt. 72.55 frs, II. oszt. 53.20 frs, III. oszt. 30.— frs. Budapest-Genua I. oszt. 87.90 frs, II. oszt. 64.05 frs, III. oszt. 38.35 frs. Budapest-Milano I. oszt. 69.05 frs, II. oszt. 50.80 frs, III. oszt. 28.60 frs. Budapest-Trin I. oszt. 87.70 frs, II. oszt. 63.90 frs, III. oszt. 36.25 frs. Fiume-Anconáig át: Budapest-Nápoly I. oszt. 98.95 frs, II. oszt. 71.65 frs, III. oszt. 40.80 frs. Budapest-Róma I. oszt. 72.80 frs, II. oszt. 53.40 frs, III. oszt. 30.15 frs. Ezen jegyeken kívül Bari, Battaglia, Bologna, Livorno, Padua, Pisa, Verona állomásokra is adtnak ki közvetlen menetjegyek, melyek Budapest k. p. u. állomáson, a magy. kir. Államvasutak városi menetgyűgyjében (Hungaria szálló) és a Cook-féle utazási irodában (József-tér 5.), nemkülönben Arad, Pécs, Szabadka, Szeged, Temesvár és Zágráb állomásokon és a hasonemi menetgyűgyjekben válthatók. A közvetlen I. oszt. gyorsvonatú és I. oszt. kőrtázasú jegyek az esedékes pótlások mellett a luxusvonatokon és luxus hajóközlekedésen is érvényesek. Budapest, 1896. július 25. Az igazgatóság.

Emlékező tehetség.

„Das interessante Blatt” (Az érdekes lap) című bécsi közlöny, 1895 dec. 5-ki 49. számában írja: „Az emlékező tehetség ápolása sok század óta sokat vitatott pont, Minél előbb időről időre különböző rendszerek (memotechnikák) kezdtek elterjedni, melyeknek célja az volt, hogy a közönséget oda helyezni, hogy emlékező tehetségét javítsa. Azonban csak Pohlmann emlékező-tana volt képes a tényleg feladatát létre hozni. Az ő tana nem kényserített képzetekben, hanem természetesen, logikai gondolkodáson alapult; kitűnő alapját képezi az utasítás a szórakoztatás-gyűgyvitására, a felfogási képesség erősítésére. Fokozottan tovább haladva, a tudomány minden ágából, a kereskedelmi és rendes mindennapi életben az első alapörvényeket megmutatja, a végül általánososságot a fennmilitett utasítást az emlékezőt erősítésre nyújtja. Pohlmann nem áru legyszerűen az nyomatott lezárás, hanem minden egyes nőven-kezővel levélbeli érintkezésbe lép, átadni szokott a fájó vályait, s nem ítélkezik semmi farságtól, hogy őket arról van arról a ponton fölvilágosítsa. Tervezetek ingyen küld: Pohlmann L., Tinkenstrasse B. 18. München.

MARGIT-ORÉME. hírreves, az elegáns hölgyek által használt arczereim (nem zsíros ke-nes) rövid idő alatt ifjítja és szépíti az arczot, elavított arczot minden-mentől börtisztítánságot. Egyedüli szer szepöl, májfoltok, pattanások, bőrháza (mákos) ellen. Bámulatos hatása abban rejlik, hogy a bőrre kenve az által roszán fölve-tek és ez okozza annak esodás átala-kulását, hogy zsepelével vagy májfolt-okkal teljesen fedett arcz 3-4 nap alatt alabastrom fehérré lesz. Mivel nem zsíros — nappal is alkalmazható, — a oréme-vel bekenett bőrt a hőgyűgy remekül taná. Ára 50 kr. 1 frt. Margit-szappan ára 35 kr. — Margit-hőgyűgy, fehér, rósa és oréme színben ára 60 kr. — Margit-főgyűgy 50 kr.

FÖLDES KELEMEN gyűgyosztára, Aradon, Deák Ferenc-utca 11. sz. Főraktár BUDAPESTEN, Török József, Király-utca.

Kitűntetve. Páris 1889. Érisfal 1891. Genf 1889. Béc 1891. 1893. Chicago. Magdeburg. London 1893.

Egyetemes gyomorpor

Barella P. F. W.-től Berlin SW., Friedrichstrasse 220, a francziorsági orvosi társulatok tagja. Orvosiilag legjobb ajánlatik. Rendkívül sike-ress, még idült gyomorbetegségeknél is. Szállít próba ára ingyen, csupán a viteldi meg-térítésé mellett, berlini főraktárból. Ausztria-Magyarország számára egy doboz ft 1.60 Raktár: Budapest: Török József gyűgyoszt. király-utca 12. szám.

Főiskolai Dr. KUN ZOLTÁN kipróbált legaz- orvos gyűgyoszt.

Vérképző labdacok, rózsa színre cukrozva: vérszegé-nyek, sápkórosok, gyengéke-dők, görvlykórosok, lázban, tüdőbetegségeknél legjobb gyűgyoszt. 1 üve 1 frt 80 k. Hurut labdacok, gyomorhurut, tüdő- és gégehurut, tüdővész, hideglelés, malária, gyű-méskor ellen legkifejezőbb 1 üve 1 frt 80 k. Női betegségek ellen leghasznosabb gyűgyoszt az IRE-GÁLÓ POB 1 doboz 1 forint 20 kr. A Purpurin Crème arcz- és kezekenek meglepő hatása van! 5 nap alatt az arczot minden foltot eltávolít a barnosnyersévé varázsolja. 1 tégely 1 frt. Kapható a készítőnél: TRSTYANSZKY K. gyűgyosztársznál Sárospatakon. Főraktár Budapest: Török József gyűgyosztárszabán, Király-utca. Dr. Buday Emil gyűgyosztárszabán, Városház-tér. Minden drog-üzletben és gyűgyosztárszabán kaphatók.

HAZAI IPAR. RÓMAI ÉS VELENCZEI MARVANI DZSAIKLAP LEGALKALMASSÁB MINDENNEMÜ BILJEK DOLÁSA RA MELOCCO PETER BUDAPEST VORHUTZA 21.

Elite kávéház a budapesti karambol kör helyiségeivel VII., Kerepest-ut 20.

A főváros legnagyobb kávéháza. Az ország leg-jobb 12 billiárdjával. Hideg buffet. Tisztán ke-zelt italok. Pontos kiszolgálás. Az összes bel-és külföldi hírlap k. 50 Tel-fon-Hírmondó! Estéknél cigányzene. Kitűnő ventiláció.

Az Elite kávéház tejesarnoka

a kiállítás területén. A villamos vasut megállóhelye. (Hőfűtő pavillon, jégcsapok, a Ganz és malom-ipar pavillon előtt.) A kiállítás látogatóinak ked-venez falalkovási helye. Hideg ételek és pompás italok rendes városi árak mellett.

Pokol kávéház

a híres Dante pokol-körkép területén levő kertben. A főváros legkedvezőbb és legkellemesebb időlő helye. Nap és eső ellen védő markisokkal, kőfák és bokrok között levő árnyas lugásokkal. — Rendes városi árak!

Pilseni sörcsarnok Ós-Budavárban.

A kiállításból átvittől levő lábnál. Czigányzene, katonazene és külön szimpadál. Elvűnk mindenből a legjobbat nyujtani mér-sékelt árakon. HEINDL FERENCZ és ADORJÁN GYULA tulajdonosok.

Kényelmes szobák

kaphatók naponta 1 forint 50 krajczártól fel-jebb a San Souci szállalóban Budapest, Hajnal-utca 6. szám.

Debreczen szálloda

közel a keleti (központi) pályaudvarhoz, kocsí felesle-ges. VII., Kerepest-ut 88. Szobák mérsékelt árban; tisztán kezelt italok, vala-mint jó magyar zamatot ételek kaphatók.

Adria szálló

1-8 rangú, a főváros központjában, Kerepest-ut 41. szám a nép-színház közelében. Tulajdonos RÉMI RÓBERT.

Metropole szálloda

VII., Kerepest-ut 58. Elsőrangú szálloda, kedvező helyen, kényelmes be-rendeze. Kitűnő ételek és italok, figyelmes kiszolgálás mellett.

Páris szálloda

VI. Váci-kört 25. Kényelmes 100 vendégszoba, elegáns kávéház és ét-teem, izdeséren berendezett Bachus-pince. Minden pályaudvarhoz kényelmes közlekedés, villamos-vasut megállóhely. Előzőekény kiszolgálás és mérsékelt árak. Simon Pál szálloda-tulajdonos.

Elsőrangú szálloda Erzsébet királynéhoz

Budapest, IV., Egyetem-utca 5. Kényelmes egyes és családi szobák mérsékelt árban. Előjegyzések elfogadtnak. Berecsky J. szállodatulajd.

Stefánia szálloda

VII., Murányi-utca 53., közvetlen a kiállítás területe mellett. 70 szőpen berendezett szobával. — Szobárák 24 órára 80 krtól feljebb, szűkség esetén kériük előjegyzésüket a szálloda igazgatójához küldeni. Papp Emil Nagymegyeri Rajcs Zoltán szálloda-tulajdonos.

A POZSONYI Kereskedelmi Akadémia, melynek végbizonyítványa egy évi önkéntes katonai szolgálatra jogosít, és melynek eddig végzett tanulói legelső rendű kereskedő, gyári és bankári czegeknel vagy közhivatalokban és a mezőgazdaságban nyertek alkalmazást, 1896 szeptember 1-én 12-ik évfolyamát nyitja meg. Az intézetet a múlt isk. évben 292 tanuló látogatta, köztük 231 vidéki, kiknek jó családoknál való elhelyezése ügyében az igazgató készséggel jár a szűlők kezére. Minden iránt tájékoztató évi jelentés levelező lapon is kérhető. Pozsony, 1896 július hó. JÓNÁS JÁNOS igazgató.

LIPIK JODFÜRDŐ (SZLAVONIÁBAN). Kitűntetve: Budapest 1885, London 1892, Bécs 1894, Róma 1894. Vasuti állomások: Pakratz-Lipik (déli vasut) menettértil jegyek 33% árlevegéssel és Okucsan (m. a. v.) zónatarifa. Egyetlen létes alkalikus hőfürrás a kontinensen. Állandó hőforrás 64 C. Hővek által védett égnál. A legnagyobb fényvel és pompával berendezett és szimpadál ellátott gyűgyterem, valamint hasonló nagy fényűzően kiállított új étterem és kávéházi helyiségek, nagy új gyűgy-szállalók. Villamos világítás. Igen ki-terjedt árnyékos park, mely lawn-tennis pályát, lövöldét, kézilabdát, tornateret stb. tartalmaz. Pompás és nagy fedett sétány, kávéhelyiségekkel, a legnagyobb luxussal és kényelem-mel berendezett porcellán, márvány és izasztó fürdők, terjedelmes fürdőmedencék (Pepidesium). A lipiki hévíz nagy mennyiségű nátrium-szulfidmal (magyar Emst), valamint magas hőforrás és jóles émekekkel ellátott forrás ivó és fürdőkörának a legjobb sikerrel használható a test nyak-hátyának mindennemű hurutos bántalmáinál (gyomor-, bél-, gégehurut stb.); csúszos és kőszvényes bajoknál és forrás és egyéb helyen áll az európai források közt, valamint mirigy-és vérérbajoknál, görvlykór, izaművelők stb. Mint hivatalos fürdőorvos Dr. Marschalko Tamás működik. Jódvíz-szétkülés mindig friss föltében az igazgatóság által. Főraktár Magyaror-szágon: Édeskúty L. Budapest; Ausztriában: Ungar S. Bécs, Jasomirgottasse 4., Mattoni Henrik Bécs, Tschlauen, vala-mint minden nagyobb drogistánál. — Bármily felvilágosítással készséggel szolgál a lipiki fürdőigazgatóság.

Eppen Amerikából megérkezett! 5000 Photoret (Mellényzseb-fényképes)

nagyteremben sikerült találmány, magától Edison-tól megdöntöve. Feltűnést mindig kelt. Pilt-lanát-fényképezés. Egy teljesen felszerelt Photoret ára Film-mel 36 felvételre 4 frt. Használatban az amerikai, francia és angol rend-őrségekkel. A Photoret főraktára: Bécs I., Prediger-gasse 3. szám.

Hirdetések elfogadtnak a kiadó-hivatal-ban, Budapest, IV., egyetem-utca 4. sz. a. Tan- és nevelőintézet RÁKOS-PALOTÁN. Az intézet egy öt hold kiterjedésű parkban fekszik. Növendékek fölvetének 4 elemi, 6 polgári, 8 gymnasiumi osztályba. Az elemi, polgári és a négy első gymnasiumi osztályok a nyilvá-nosság jógával vannak felruházva. A gymnasiumi négy felső osztályba járó tanulók is alapos oktatásban részesülnek és mint magántanulók egy nyilvános főgymnasiumban tesznek vizsgát. A mag-yar, német, francia és latin nyelvek alapos tanítására különös súlyt fektetnek. A szellemi tehetségek fejlesztése mellett a test edzé-sére is kiváló gond fordítatik. Kitűnő tanérok. Alapos oktatás és gondos felügyelet. Erőt adó jó táplálék. Kitűnő víz. A növeldei díj mérsékelt. Ismertetővel (programmal) és bővebb felvilágosi-tással szívesen szolgál Rákos-Palotán (Budapest szomszédságában, Vasuti, postá- és távirai állomás.) WÁGNER MANÓ, igazgató, intézet-tulajdonos.

Szt.-Margitszigeti gyűgyfürdőhely. BUDAPEST.

A Szt.-Margitszigeti 43.7° C. hévíz kitűnő eredménnyel használtott a kö-vetkező kórakok ellen: kőszvény, osz, szabák, idült kútegek, máj-, gyomor-, bélbántalmak, hólyaghurut, női bántalmak, garat-, gége-, tüdőhurut, és időbántalmak. Massage és villamos fürdő. Tiszta, pormentes levegő és 330 vendégszoba, társalgási terem; posta, telefon, távirat, gyűgyosztár és elismert jó konyha. Rendelő fürdőorvos dr. Bauer Antal főhercegi udvari orvos. Naponta katoná- és cigányzene. Hajkőze-kezés-féltérként. Fürdőidény tartama: május 1-től szeptember 30-ig. A szobáráknál szept. hóban 30% engedmény. Árszabály kiva-natra bérmentes küldetik. A Szt.-Margitszigeti gyűgyfürdő-felügyelőség Budapest.

Ferratin a fászerék vas-összeköttetése. Erősebb üveges 25 gramm. Ferratin-csokoládé-pasztillák eredeti cartomban 50 db. Kaphatók gyűgyosztár-ban és detail-drogtár-táknál.

A POZSONYI Kereskedelmi Akadémia, melynek végbizonyítványa egy évi önkéntes katonai szolgálatra jogosít, és melynek eddig végzett tanulói legelső rendű kereskedő, gyári és bankári czegeknel vagy közhivatalokban és a mezőgazdaságban nyertek alkalmazást, 1896 szeptember 1-én 12-ik évfolyamát nyitja meg. Az intézetet a múlt isk. évben 292 tanuló látogatta, köztük 231 vidéki, kiknek jó családoknál való elhelyezése ügyében az igazgató készséggel jár a szűlők kezére. Minden iránt tájékoztató évi jelentés levelező lapon is kérhető. Pozsony, 1896 július hó. JÓNÁS JÁNOS igazgató.

Több mint 50 év óta sikerrel használtatik! Szeplőket és májfoltokat, valamint börtisztatálanságokat biztosan eltávolítja az Eszéki Spitzer Kenőcs és az eszéki Salvator szappan. Valódi minőségben csak a VÉDJEGY. 6667 DIENES J. C.-féle gyűgyosztárban. Eszéken, felsőváros. 1 tégely Spitzer kenőcs 35 kr. 1 üveg mosdóvíz 40 kr. 1 darab Salvator szappan 50 kr. 1 tégely képszappan 60 kr. 1 doboz Lyoni rizspor 3 színben 50 kr. és 1 frt.

Figyelmeztetés. Csak akkor valódi, ha fenti törvényileg beiktatott védjeggyel el van látva és kériatik a t. cz. közönség csakis Dienes-féle eszéki kenőt és szappant kérni és elfogadni.

Főraktár Budapest: TÖRÖK JÓZSEF úrnál Király-utca 12.

A főváros legszebb látványossága A Magyarok Bejövetele Feszty körkép Városligetben Andrássy-ut végén. Látható reggel 6-tól este 10 óráig, az esti órákban villany-világításnál. Belépő díj: Reggel 6-tól délelőtt 9 óráig 30 kr., gyermekjegy 20 kr. — Délelőtt 9-től este 10 óráig 50 kr., gyermekjegy 20 kr.

Az ásványvizek királya Dorszéki Borvíz BUDAPESTI FŐRAKTÁR FRUM ISTVÁN utca 48. WERNER ADOLF NAL VIEÖtvös-utca 48. MINDENÜTT KAPHATÓ!

BUDAPESTI CZEGEK.

FÖLDVÁRY IMRE
férfitávk- és fehérenemű-raktára.
BUDAPEST,
IV., Koronaherceg-utca 11. sz., a posta mellett és VIII., Kerepesi-út 9., a Pannónia mellett.
Telefon.
Specialis készítője jó szabású férfi ingeknek.

„Toronyórák“
palota, laktanya, gyári órákat, villanyórákat, legelőnyösebben rendezte be
Mayer Károly L.
I. m. állami kedvezm. gőz-tragatóra
Budapesten, VII., Kazinczy-u. 3.
Képes árjegyzék, költésjegyzék, bírn.

Tanulmányokat
Nevváltásokat
Cserémetek felvételét
Birtokosokat
ajánl
és
elhelyez

Gerson Anna asszony
BUDAPEST,
Andrássy-út 21,
(télemelet)

A Magyar Asphalt
részvény-társaság
Budapest, Andrássy-út 30
elvállalja jótállás mellett
legelőnyösebben
asphalt-burkolatok
fektetését és
nedves lakások,
pinczék, stb. gyökerez
szárasztatását.
Telefon.

27 éven át
v. állami kórházi
igazgató orvos

Levélbélyeg-kereskedés
PRÜCKLER J. C.
Budapesten, IV., Régi posta-u. 5.
Alapították 1876

VARADY MÁRTON
IV. kerület, Múzeum-körút 35. szám.
Szerez és elhelyez egy helyben mint vidékre:
Szakácsnő, szobaleány, minden leányok, dada, vasalónők,
továbbá gazdasszonyok, kulesárnók, társalgónők, árusnők,
szepességi német lányok, bomekokat, gyermekkertésznek, ura-
sági inas, portás, íróasztalga, lovasz, kocsis, kertész és
szakácsokat stb., stb.

gyógyít gyorsan, discre-
tül és biztos sikerrel
minden férfi és női bajt.
Czim: Kardos
specialista,
Kerepesi-ut 6. (kero-
pesi-bazár) I. em. ajtó 2.—
Rendel: d. o. 7—8, 11—2,
d. u. 6—7-ig. Levélben is.

Franklin-Társulatnál megjelent.
POCSAJYÉK.
Regény.
Irta
Fröhlichné Mórincz Paula.
Ara füve 1 ft 50 kr.

Gummiárúk,
betegápolási cikkek sérültök (óvszerek F. Berguerand
párisi gyárostól), legelőnyösebben beszerezhetők
Polgár Sándor egyetemi kötszerésznel,
Budapest, Erzsébet-körút 50.

Hirdetések felvételnek
a „Vasárnapi Ujság“ kiadó-
hivatalában, Budapest, IV. ker.
Egyetem-utca 4. szám alatt.

A hangszer-kiállítás minden nap d. u. 4—7 óráig
Margit és Gizella

leányaim saját készítésű zimbalmó-
máimon kettesben hangverseny-
nek, beléptidij nélkül. — Ajánlom
dusan felszerelt hangszer-raktáramat
hegedű, fuvola, harmonika, auto-
maták zenével, zongora, zimbalmó-
mók s egyéb hangszerekben. Zim-
balom iskola 3.50, Zimbalmó-
zók Folyóirata egy évfolyam 4.80.
Elfogadok minden szakba vágó javításokat. — Képes árjegy-
ségeket ingyen küldök. — Tisztelettel

HORVÁTH ISTVÁN,
József főherceg 5. és kir. fensége udvari szállítója,
Budapest, Kerepesi-ut 46. és Erzsébet-körút 2. szám.

ŐS BUDAVÁRA
a főváros legelőkelőbb látványos mulatóhelye
(a kiállítással kapcsolatban)
május 1-én megnyit. — Nyitva délelőtt 10 órától
reggelig.
Bérletjegyek az évadra 6 ft.
Kaphatók: Ős Budavárban (állatkert). Előjegyzethetők:
„Millenium“ utazási és ellátási vállalatnál (Gizella-tér 4.), vala-
mint a Telefon-Hirmondó városi irodájában (Andrássy-ut. 90.).

A SZÉPSÉG APOLÁSÁHOZ.
Addig el nem ért
HATÁS.
KIELHAUSER H.
folyékony
Glycerin-Crème
ártalmatlan anyagokból készült si-
került vegyületek, mely nemcsak a
bőrt finomítja, hanem tényleg
az ifju ifedséget eleveníti és azt
állandóan fenntartja. Legjobb óvszer
levegő, szél és napsütés ellen,
eltávolított napfoltot, szeplőt,
májfoltot és minden más bőrtisztatlanságot.
Glycerin-Crème-Szappan
kiváló enyhe, báronyszerű bőrt idez elő. A Glycerin-
Crème használatánál ajánlható a
Párisi Hőlgypuder
a legártalmatlanabb puder, a bőrt szép fehér színre
válttatja és azt simán és szárazon tartja.
Hamisított párisi hőlgypudertől és
Glycerin-Crémektől óvakodjanak: csak az
r valódi, melyben a csizukáknak, valamint a
leírásban a mellékelt vétéjegy van.
Raktar minden gyógyszerárban és illatszertárban.
Magyarországi főraktár: **TÖRÖK JÓZSEF**
gyógyszertára Budapest, Király-utca 12.

A világ legnagyobb esataképe.
Kosciuskó győzelme
Raczlawiczánál.
STYKA és KOSSÁK lengyel festő-
művészek óriási körképe
a városligetben Aréna-út.
Reggel 8 órától nyitva.
Este villamos világítás. Villamos vasut végállomása.
Belépti díj 1 korona.

A természetes savanyúvizek között a
Krondorfi
alkalikus SAVANYÚKÚT
elsőrangú kitudóségek
egybevágo vegyelemzése alapján milyenséggel
az első helyet foglalja el.
Magyarországi főraktár:
V. Széchenyi-utca 3. — Telefon 1108 sz.

Sz.-Lukácsfürdő
Nagy kénes iszapfürdő,
iszapborogatások, meleg zu-
hanyfürdők. Massage, kád-
fürdők, külön férfi- és női
gőzfürdők és uszodák.
Budapest.

MATTONI-FÉLE
GISSHÜBLER
legtisztább égyényes
SAVANYÚKÚT

VALDNER DEZSÓ
órák és aranyműves,
Budapest, Nefelejts-utca 15. sz.
Ajánlja
kitűnően szabályozott óráit
vasuti szolgálatra
a legújabb Lonsiner-Remontoir
és több szerkezetekben,
a legújabb mintá szerinti gyártással.
Dus választéku raktár
aranyműves készítményekkel,
melyek a legújabb mintá szerinti gyártással készülnek.
Postai megrendelések 10 forintot felül ingyen és
3 nap alatt visszavételnek.

EZREK MENNEK CARLSBADBA,
hogy rossz gyomrukat kireperálják és újra jól emésztzenek és
erre elkötenek — néha hiába, egy vagyon; pedig ezt a célt
otthon könyelem-
PEPSIN-BOR mely az élet meg-
sége, élénk a emésztési meg-
és a gyomort rövid időn tökéletesen helyreállítja. — Az én
pepsinborom kedves íze, és hatása ki nem marad. Egy üveg
ára 1 ft 30 kr., 5 üveg franco külföld 6 ft.
Rozsnyay Mátyás, gyógyszerész,
művegyészet laboratoriuma Aradon.
Kapható Budapesten: **Török József ur** gyógyszerárán
és minden magyarországi gyógyszerárban.

Plasticon, Andrássy-ut 69.
Igen tisztelt asszonyom!
Mélyen tisztelt uram!
Kötelességünket teljesítjük, ha tisztelettel ér-
tesítjük, hogy a régi műcsarnok palotájában,
Andrássy-ut 69. szám, a hol a „**PLAS-
TICON**“ vállalat mutatja be az ő művészies
látványosságait, megnyitották a

KALIFA
tündéerkertjét.
Az ezeregy éj csodás regéi írják le a költői mű-
vészetnek ezt az alkotását. A szemnek káprázatos
látványossága ez a kert. Pazarul ékesítve keleti
növényekkel, illatos virágokkal.
A Kalifa tündéerkertjét
és a „**PLASTICON**“ t-
nézze meg mindenki!
Budapest. 1896. évi május hó.
„**PLASTICON**“, a műcsarnok
régii palotája, Andrássy-ut 69.

Sok pénzt megtakaríthat!
Van szerencsém a nagyérdemű közönségnek tudomá-
sára hozni, hogy a legfinomabb angol gyapjú-
szövetekből készíték egy teljes férfi-öltönyt, a
legújabb divat szerint és a legelőnyösebb áron,
remek szabásban.
Egy férfi-öltöny ... 14 ft — kr.
Egy nő-öltöny ... 5 ft — kr.
Egy nadrág ... 2 ft 50 kr.
Egy gyermek-öltöny ... 2 ft — kr.
Egy felöltő ... 14 ft — kr.
Egy télikabát ... 15 ft — kr.
és feljebb.
Javítás és tisztítás elfogadatik.
Főtörökvésem oda fog irányulni, hogy pontos ki-
szolgálással a nagyrabecsült közönség b. bizalmát ki-
érdemeljem. — Kiváló tisztelettel
FARKAS DÁNIEL, BUDAPEST,
szövetesség-u. 5/7.

VASÁRNAPI UJSÁG

33. SZÁM. 1896. BUDAPEST, AUGUSZTUS 16. 43. ÉVFOLYAM.

Előfizetési feltételek: VASÁRNAPI UJSÁG és egész évre 12 ft. Csupán a VASÁRNAPI UJSÁG egész évre 8 ft. Csupán a POLITIKAI UJDONSÁGOK egész évre 5.— Kijelölt előfizető-ekhez a postaiilag meghatározott viteldíj is csatolandó.
POLITIKAI UJDONSÁGOK egyévi — 6. Csupán a VASÁRNAPI UJSÁG félévre — 4. Csupán a POLITIKAI UJDONSÁGOK félévre — 2.50

ALCSÚTHRÓL.
Alcsúth, 1896 augusztus elején.
A z ALCSÚTHI KASTÉLYRA ismét vidám napok
derültek; újra öröm és boldogság köszön-
családoz. A híres diszkert araucaria, pelargonja
és más virágjai mellett, vagy lombok árnya
alatt kanyargó útjain könnyed, világos ruházat-
ban egy ifjú pár jelenik meg; karöltve járnak-
kelnek s zavartalan boldogságban szövik a jö-
vendő álmait, reményeit épen úgy, mint más
közönséges halandó, kinek érző szívet adott a
teremtő. A kastély kedves leánya, Mária Do-
rothea főhercegnő és jegyese, Fülöp orleansi
herceg ez a fiatal pár.
A kerti munkás sereg felbent hagyja munkáját,
leveszi kalapját s üdvözlí a fejedelmi jegyeseket.
Egy-két régi öreg munkás, hű cseléd, rendbe-
szedi ősz haját ránczos kezeivel, mert tudja,
hogy az aranyzivű főhercegnő rendszeren meg-
szólítja a régi ismerőst.
A főhercegnő szép fejét lapos szalmakalap

födi ép úgy, mint a völgyényét. Egymás mellett
haladva feltűnik a két szép sugár alak.
A herceg magas, erős, nyúlánk szép férfi,
kevessé hegyesre nyirt tömött szöke szakállal;
bátor tekintetű tüzes szemei mély érzelmel,
nyagylelkű bátorságot és őszinte szívóságot fe-
jeznek ki; járása könnyed, fesztelen, modora
nyílt, nyájas s nagyon kellemes; sokban
hasonlít a boldogult László főhercegehez. Ez
pedig, már magában elég a jellemzéséhez. Fran-
cziául és angolul beszél; némétül nem folyé-
konyan. Különös kedvelője a férfias sportoknak.

Különböző előfizetési módok: Kijelölt előfizető-ekhez a postaiilag meghatározott viteldíj is csatolandó.

Fülöp orleansi herceg. Mária Dorothea főhercegnő. Klottid főherceggazsóny. Eu gróf. József főherceg.
JÓZSEF FŐHERCEG CSALÁDJA FÜLÖP ORLEANSI HERCEGGEL ÉS EU GRÓFFAL. — Stralsky Alcsúthon fölvetett legújabb fényképe után.